Milliyet

ÇOCUK

12 kasım 1979 • Sayı 46 • 10 Lira

Her hafta ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

EN BÜYÜK TÜRK
ATATÜRK
③

yazan:
OKTAY VEREL
çizen:
İBRAHİM KALYON

61
...İŞTE BU ATEŞ AYİNİ, BU CEHENNEM SAVAŞI SIRASINDA, BİRDEN GÖĞSÜMÜN ÜZERİNDE BİR ŞEYLER HİSSETTİM. BİR ÜRPERTİYLE, ELİMİ HAFİF HAFİF SIZLAYAN YERE GÖTÜRDÜĞÜM ZAMAN ALAY KUMANDANI SERVET BEY ENDİŞEYLE BAKTI...
ALBAYIM!.. ALBAYIM! VURULDUNUZ MU?
ÖNEMLİ BİR ŞEY OLMASA GEREK.
ETRAFA HİSSETTİRMİYELİM BUNU
BUNCA VATAN EVLÂDININ ŞEHİT DÜŞTÜĞÜ KUTSAL TOPRAKLARIMIZDA BİR MUSTAFA KEMAL EKSİLSE NE ÇIKAR?.. BİR ŞARAPNEL PARÇASI...
FAKAT, KANIYOR GENİŞÇE BİR YARA AÇMIŞ ALBAYIM!..
SARARIZ, GEÇER... ASIL GEÇMEYEN YARA, DÜŞMANIN, VATAN SATHINDA AÇTIĞI YARADIR... ONU, BURADAN KOVAMAZSAK, BU YARA ULUSUMUZ İÇİN TARİH BOYUNCA ONULMAZ... HAYDİ DEVAM EDELİM...

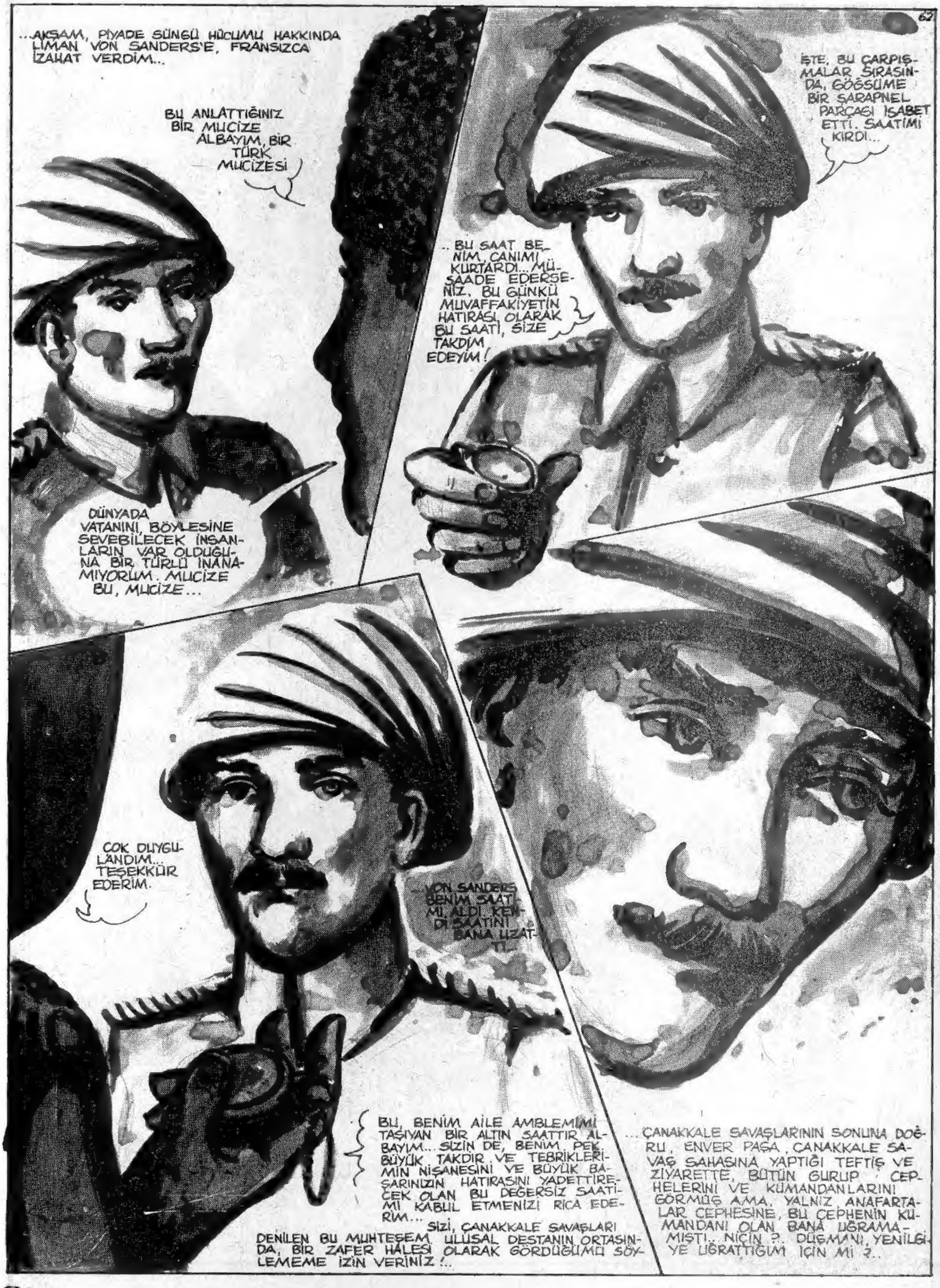

...AKŞAM, PİYADE SÜNGÜ HÜCUMU HAKKINDA LİMAN VON SANDERS'E, FRANSIZCA İZAHAT VERDİM...
BU ANLATTIĞINIZ BİR MUCİZE ALBAYIM, BİR TÜRK MUCİZESİ
İŞTE, BU ÇARPIŞMALAR SIRASINDA, GÖĞSÜME BİR ŞARAPNEL PARÇASI İSABET ETTİ. SAATİMİ KIRDI...
...BU SAAT BENİM CANIMI KURTARDI... MÜSAADE EDERSENİZ, BU GÜNKÜ MUVAFFAKİYETİN HATIRASI OLARAK BU SAATİ, SİZE TAKDİM EDEYİM!
DÜNYADA VATANINI, BÖYLESİNE SEVEBİLECEK İNSANLARIN VAR OLDUĞUNA BİR TÜRLÜ İNANAMIYORUM. MUCİZE BU, MUCİZE...
ÇOK DUYGULANDIM... TEŞEKKÜR EDERİM.
...VON SANDERS BENİM SAATİMİ ALDI. KENDİ SAATİNİ BANA UZATTI...
BU, BENİM AİLE AMBLEMİMİ TAŞIYAN BİR ALTIN SAATTIR ALBAYIM... SİZİN DE, BENİM PEK BÜYÜK TAKDİR VE TEBRİKLERİMİN NİŞANESİNİ VE BÜYÜK BAŞARINIZIN HATIRASINI YADETTİRECEK OLAN BU DEĞERSİZ SAATİMİ KABUL ETMENİZİ RİCA EDERİM... SİZİ, ÇANAKKALE SAVAŞLARI DENİLEN BU MUHTEŞEM ULUSAL DESTANIN ORTASINDA, BİR ZAFER HALESİ OLARAK GÖRDÜĞÜMÜ SÖYLEMEME İZİN VERİNİZ!...
...ÇANAKKALE SAVAŞLARININ SONUNA DOĞRU, ENVER PAŞA, ÇANAKKALE SAVAŞ SAHASINA YAPTIĞI TEFTİŞ VE ZİYARETTE, BÜTÜN GURUP, CEPHELERİNİ VE KUMANDANLARINI GÖRMÜŞ AMA, YALNIZ ANAFARTALAR CEPHESİNE, BU CEPHENİN KUMANDANI OLAN BANA UĞRAMAMIŞTI... NİÇİN ?. DÜŞMANI, YENİLGİYE UĞRATTIĞIM İÇİN Mİ ?...

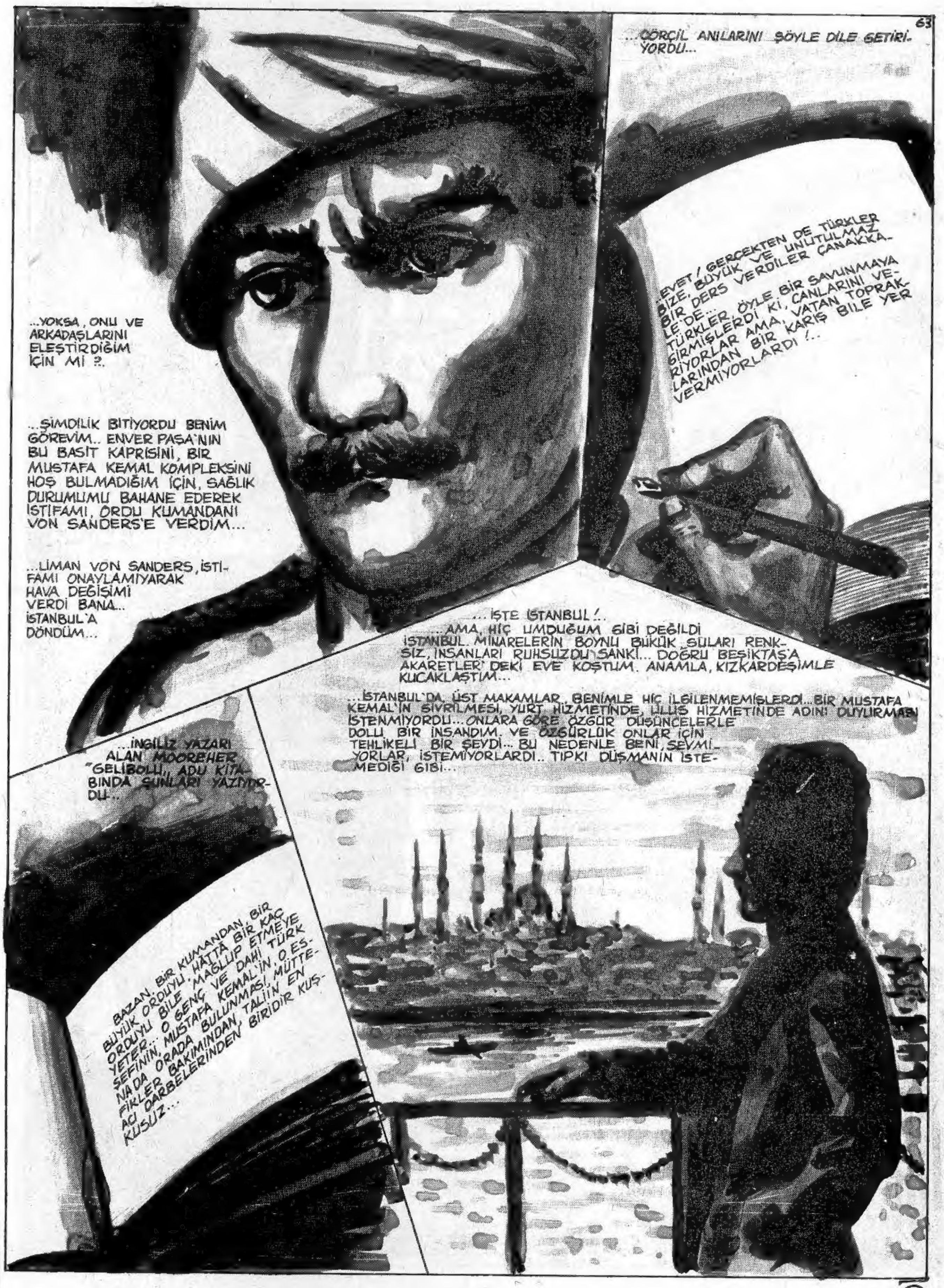

...ÇORÇİL ANILARINI ŞÖYLE DİLE GETİRİYORDU...
EVET / GERÇEKTEN DE TÜRKLER BİZE, BÜYÜK VE UNUTULMAZ BİR DERS VERDİLER ÇANAKKALE'DE... TÜRKLER ÖYLE BİR SAVUNMAYA GİRMİŞLERDİ Kİ, CANLARINI VERİYORLAR AMA, VATAN TOPRAKLARINDAN BİR KARIŞ BİLE YER VERMİYORLARDI !...
...YOKSA, ONU VE ARKADAŞLARINI ELEŞTİRDİĞİM İÇİN Mİ ?..
...ŞİMDİLİK BİTİYORDU BENİM GÖREVİM.. ENVER PAŞA'NIN BU BASİT KAPRİSİNİ, BİR MUSTAFA KEMAL KOMPLEKSİNİ HOŞ BULMADIĞIM İÇİN, SAĞLIK DURUMUMU BAHANE EDEREK İSTİFAMI, ORDU KUMANDANI VON SANDERS'E VERDİM...
...LİMAN VON SANDERS, İSTİFAMI ONAYLAMIYARAK HAVA DEĞİŞİMİ VERDİ BANA... İSTANBUL'A DÖNDÜM...
... İŞTE İSTANBUL !..
...AMA, HİÇ UMDUĞUM GİBİ DEĞİLDİ İSTANBUL. MİNARELERİN BOYNU BÜKÜK, SULARI RENKSİZ, İNSANLARI RUHSUZDU SANKİ... DOĞRU BEŞİKTAŞ'A AKARETLER'DEKİ EVE KOŞTUM. ANAMLA, KIZKARDEŞİMLE KUCAKLAŞTIM...
...İSTANBUL'DA, ÜST MAKAMLAR, BENİMLE HİÇ İLGİLENMEMİŞLERDİ...BİR MUSTAFA KEMAL'İN SIVRILMESİ, YURT HİZMETİNDE, ULUS HİZMETİNDE ADINI DUYURMASI İSTENMİYORDU... ONLARA GÖRE ÖZGÜR DÜŞÜNCELERLE DOLU BİR İNSANDIM. VE ÖZGÜRLÜK ONLAR İÇİN TEHLİKELİ BİR ŞEYDİ... BU NEDENLE BENİ, SEVMİYORLAR, İSTEMİYORLARDI.. TIPKI DÜŞMANIN İSTEMEDİĞİ GİBİ...
...İNGİLİZ YAZARI ALAN MOOREHEAD "GELİBOLU" ADLI KİTABINDA ŞUNLARI YAZIYORDU...
BAZAN, BİR KUMANDAN, BİR BÜYÜK ORDUYU, HATTA BİR KAÇ ORDUYU BİLE MAĞLUP ETMEYE YETER... O GENÇ VE DAHİ TÜRK ŞEFİNİN, MUSTAFA KEMAL'İN, O ESNADA ORADA BULUNMASI, MÜTTEFİKLER BAKIMINDAN, TALİİN EN ACI DARBELERİNDEN BİRİDİR KUŞKUSUZ...

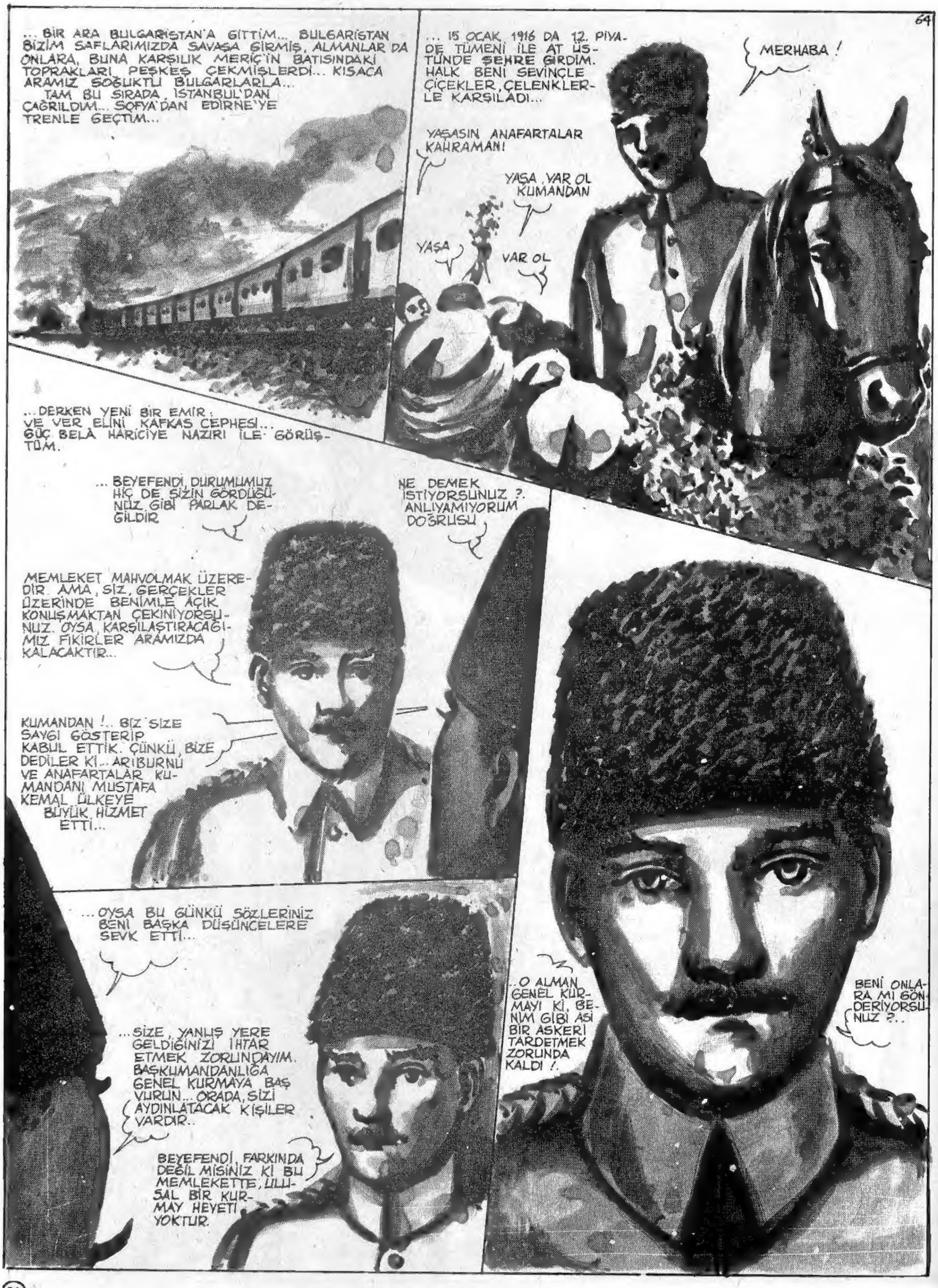
64
... BİR ARA BULGARİSTAN'A GİTTİM... BULGARİSTAN BİZİM SAFLARIMIZDA SAVAŞA GİRMİŞ, ALMANLAR DA ONLARA, BUNA KARŞILIK MERİÇ'İN BATISINDAKİ TOPRAKLARI PEŞKEŞ ÇEKMİŞLERDİ... KISACA ARAMIZ SOĞUKTU BULGARLARLA...
TAM BU SIRADA, İSTANBUL'DAN ÇAĞRILDIM... SOFYA'DAN EDİRNE'YE TRENLE GEÇTİM...
... 15 OCAK 1916 DA 12. PİYADE TÜMENİ İLE AT ÜSTÜNDE ŞEHRE GİRDİM. HALK BENİ SEVİNÇLE ÇİÇEKLER, ÇELENKLERLE KARŞILADI...
MERHABA !
YAŞASIN ANAFARTALAR KAHRAMANI
YAŞA, VAR OL KUMANDAN
YAŞA
VAR OL
...DERKEN YENİ BİR EMİR. VE VER ELİNİ KAFKAS CEPHESİ... GÜÇ BELA HARİCİYE NAZIRI İLE GÖRÜŞTÜM.
... BEYEFENDİ, DURUMUMUZ HİÇ DE SİZİN GÖRDÜĞÜNÜZ GİBİ PARLAK DEĞİLDİR
NE DEMEK İSTİYORSUNUZ ?. ANLIYAMIYORUM DOĞRUSU
MEMLEKET MAHVOLMAK ÜZEREDİR. AMA, SİZ, GERÇEKLER ÜZERİNDE BENİMLE AÇIK KONUŞMAKTAN ÇEKİNİYORSUNUZ. OYSA, KARŞILAŞTIRACAĞIMIZ FİKİRLER ARAMIZDA KALACAKTIR...
KUMANDAN !.. BİZ SİZE SAYGI GÖSTERİP KABUL ETTİK. ÇÜNKÜ, BİZE DEDİLER Kİ... ARIBURNU VE ANAFARTALAR KUMANDANI MUSTAFA KEMAL ÜLKEYE BÜYÜK HİZMET ETTİ...
...OYSA BU GÜNKÜ SÖZLERİNİZ BENİ BAŞKA DÜŞÜNCELERE SEVK ETTİ...
...SİZE, YANLIŞ YERE GELDİĞİNİZİ İHTAR ETMEK ZORUNDAYIM. BAŞKUMANDANLIĞA GENEL KURMAYA BAŞ VURUN... ORADA, SİZİ AYDINLATACAK KİŞİLER VARDIR..
BEYEFENDİ, FARKINDA DEĞİL MİSİNİZ Kİ BU MEMLEKETTE, ULUSAL BİR KURMAY HEYETİ YOKTUR.
...O ALMAN GENEL KURMAYI Kİ, BENİM GİBİ ASİ BİR ASKERİ TARDETMEK ZORUNDA KALDI !.
BENİ ONLARA MI GÖNDERİYORSUNUZ ?..

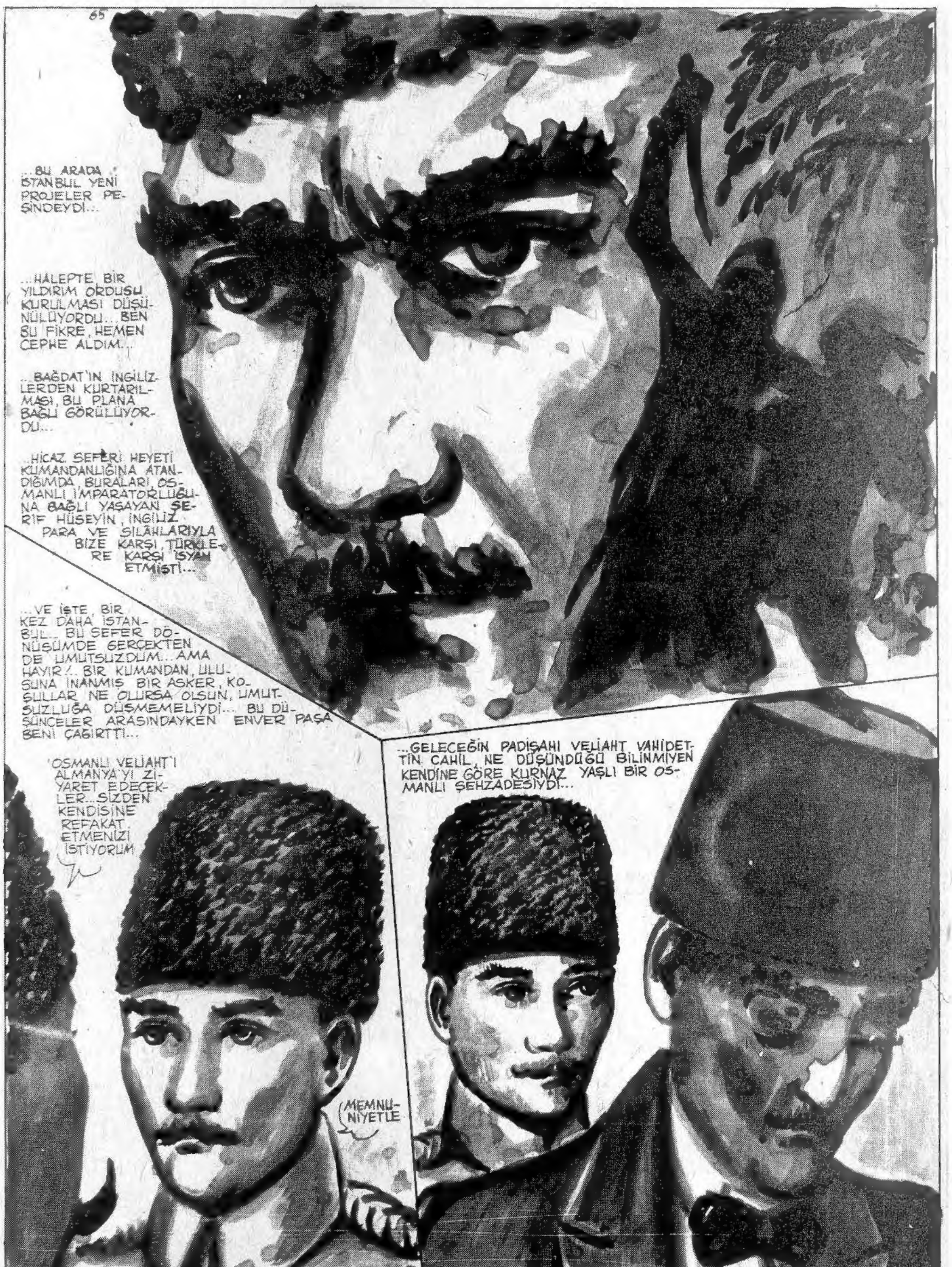
65
...BU ARADA İSTANBUL YENİ PROJELER PEŞİNDEYDİ...
...HALEPTE BİR YILDIRIM ORDUSU KURULMASI DÜŞÜNÜLÜYORDU... BEN BU FİKRE, HEMEN CEPHE ALDIM...
...BAĞDAT'IN İNGİLİZLERDEN KURTARILMASI, BU PLANA BAĞLI GÖRÜLÜYORDU...
...HİCAZ SEFERİ HEYETİ KUMANDANLIĞINA ATANDIĞIMDA, BURALARI OSMANLI İMPARATORLUĞUNA BAĞLI YAŞAYAN ŞERİF HÜSEYİN, İNGİLİZ PARA VE SİLAHLARIYLA BİZE KARŞI, TÜRKLERE KARŞI İSYAN ETMİŞTİ...
...VE İŞTE, BİR KEZ DAHA İSTANBUL... BU SEFER DÖNÜŞÜMDE GERÇEKTEN DE UMUTSUZDUM... AMA HAYIR!.. BİR KUMANDAN, ULUSUNA İNANMIŞ BİR ASKER, KOŞULLAR NE OLURSA OLSUN, UMUTSUZLUĞA DÜŞMEMELİYDİ... BU DÜŞÜNCELER ARASINDAYKEN ENVER PAŞA BENİ ÇAĞIRTTI...
OSMANLI VELİAHT'I ALMANYA'YI ZİYARET EDECEKLER... SİZDEN KENDİSİNE REFAKAT ETMENİZİ İSTİYORUM
MEMNUNİYETLE
...GELECEĞİN PADİŞAHI VELİAHT VAHİDETTİN CAHİL, NE DÜŞÜNDÜĞÜ BİLİNMİYEN KENDİNE GÖRE KURNAZ YAŞLI BİR OSMANLI ŞEHZADESİYDİ...

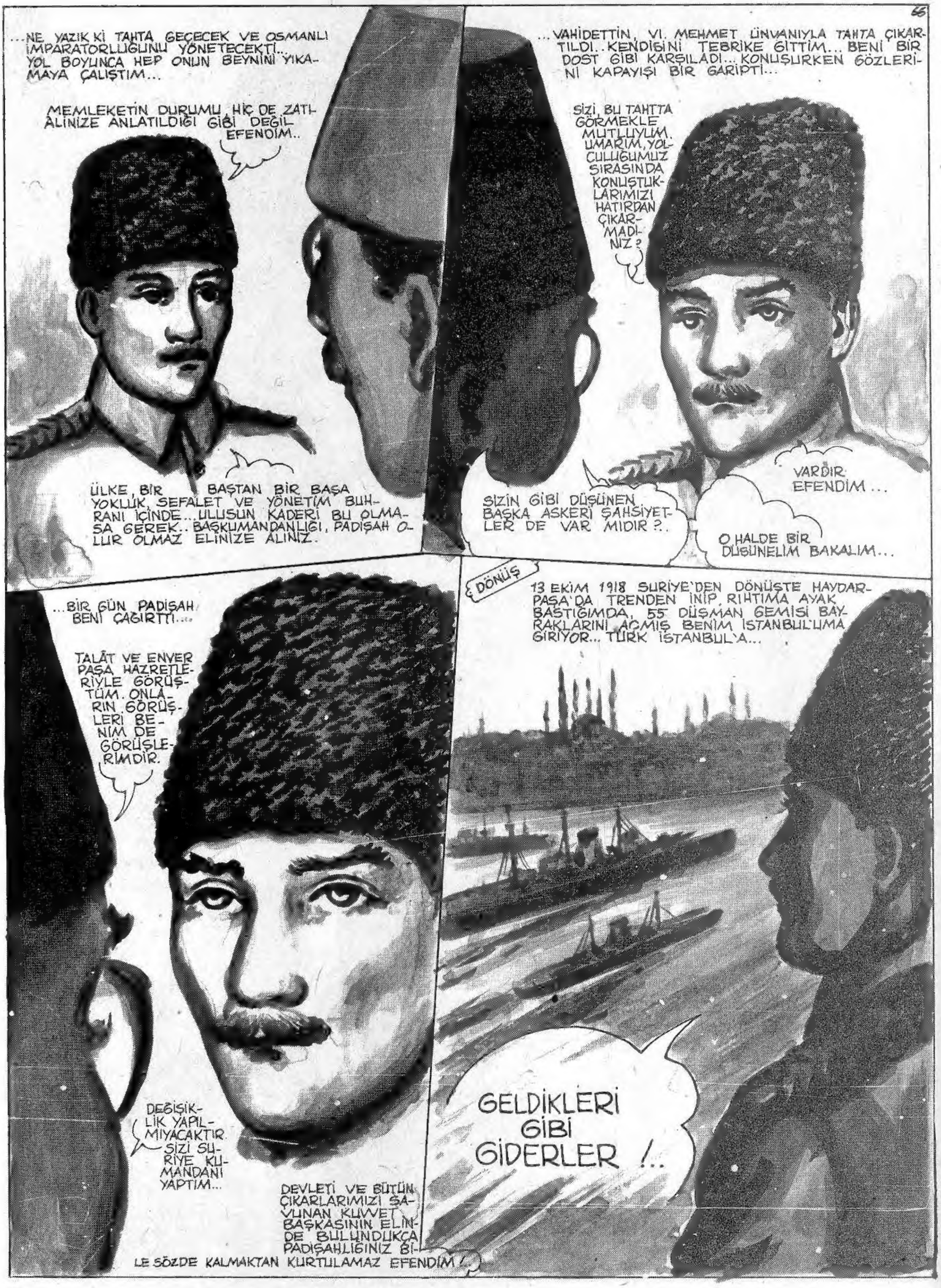
...NE YAZIK Kİ TAHTA GEÇECEK VE OSMANLI İMPARATORLUĞUNU YÖNETECEKTİ... YOL BOYUNCA HEP ONUN BEYNİNİ YIKAMAYA ÇALIŞTIM...
MEMLEKETİN DURUMU HİÇ DE ZATIÂLİNİZE ANLATILDIĞI GİBİ DEĞİL EFENDİM..
ÜLKE, BİR BAŞTAN BİR BAŞA YOKLUK, SEFALET VE YÖNETİM BUHRANI İÇİNDE... ULUSUN KADERİ BU OLMASA GEREK.. BAŞKUMANDANLIĞI, PADİŞAH OLUR OLMAZ ELİNİZE ALINIZ.
...VAHİDETTİN, VI. MEHMET ÜNVANIYLA TAHTA ÇIKARTILDI.. KENDİSİNİ TEBRİKE GİTTİM... BENİ BİR DOST GİBİ KARŞILADI... KONUŞURKEN GÖZLERİNİ KAPAYIŞI BİR GARİPTİ...
SİZİ, BU TAHTTA GÖRMEKLE MUTLUYUM. UMARIM, YOLCULUĞUMUZ SIRASINDA KONUŞTUKLARIMIZI HATIRDAN ÇIKARMADINIZ?
VARDIR EFENDİM...
SİZİN GİBİ DÜŞÜNEN BAŞKA ASKERİ ŞAHSİYETLER DE VAR MIDIR?..
O HALDE BİR DÜŞÜNELİM BAKALIM...
...BİR GÜN PADİŞAH BENİ ÇAĞIRTTI...
TALÂT VE ENVER PAŞA HAZRETLERİYLE GÖRÜŞTÜM. ONLARIN GÖRÜŞLERİ BENİM DE GÖRÜŞLERİMDİR.
DEĞİŞİKLİK YAPILMIYACAKTIR SİZİ SURİYE KUMANDANI YAPTIM...
DEVLETİ VE BÜTÜN ÇIKARLARIMIZI SAVUNAN KUVVET BAŞKASININ ELİNDE BULUNDUKÇA PADİŞAHLIĞINIZ BİLE SÖZDE KALMAKTAN KURTULAMAZ EFENDİM!
DÖNÜŞ
13 EKİM 1918 SURİYE'DEN DÖNÜŞTE HAYDARPAŞA'DA TRENDEN İNİP, RIHTIMA AYAK BASTIĞIMDA, 55 DÜŞMAN GEMİSİ BAYRAKLARINI AÇMIŞ BENİM İSTANBUL'UMA GİRİYOR... TÜRK İSTANBUL'A...
GELDİKLERİ GİBİ GİDERLER!..

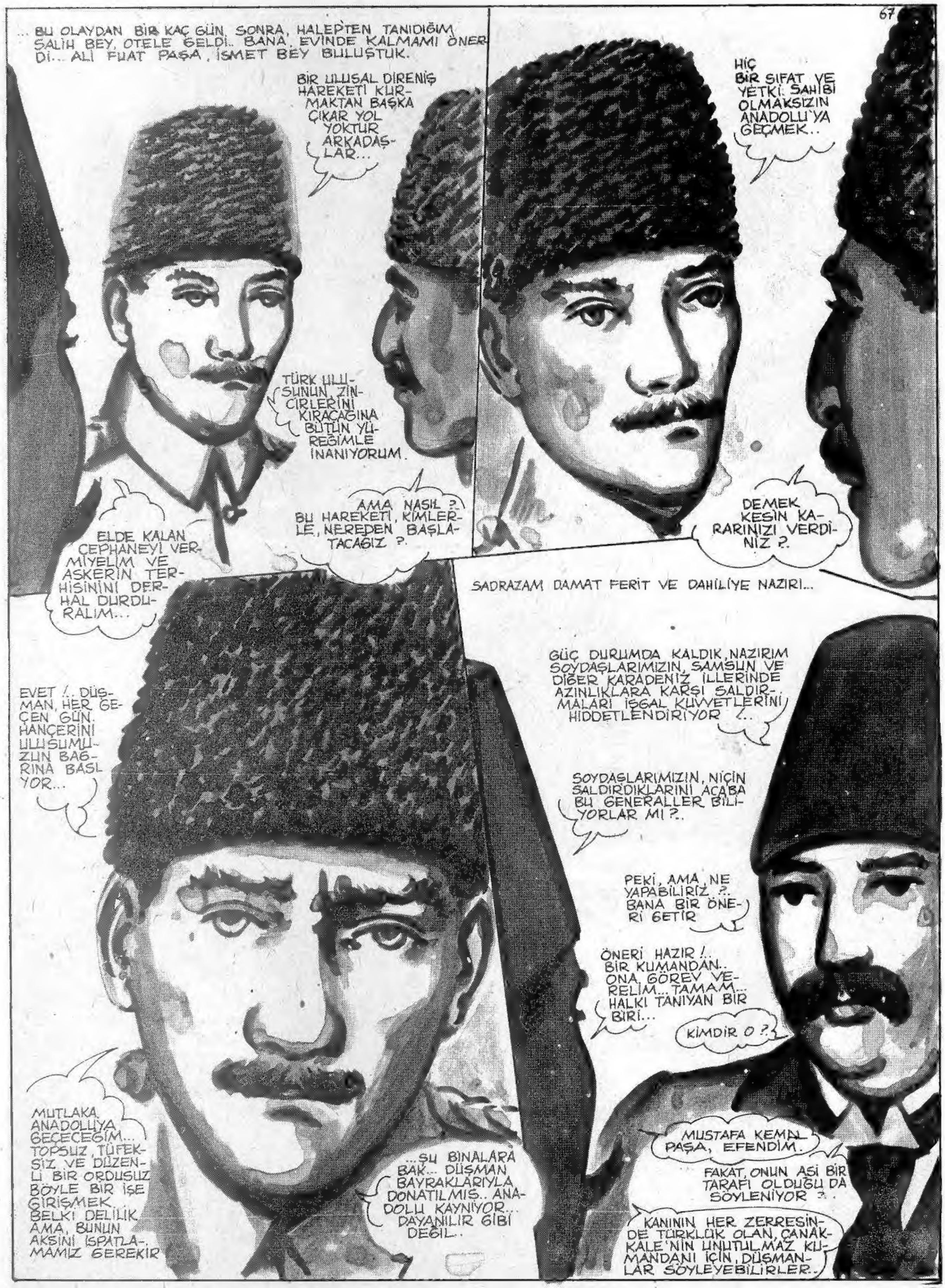
... BU OLAYDAN BİR KAÇ GÜN SONRA, HALEP'TEN TANIDIĞIM SALİH BEY, OTELE GELDİ.. BANA, EVİNDE KALMAMI ÖNERDİ... ALİ FUAT PAŞA, İSMET BEY BULUŞTUK.
BİR ULUSAL DİRENİŞ HAREKETİ KURMAKTAN BAŞKA ÇIKAR YOL YOKTUR ARKADAŞLAR...
TÜRK ULUSUNUN ZİNCİRLERİNİ KIRACAĞINA BÜTÜN YÜREĞİMLE İNANIYORUM.
AMA NASIL ?. BU HAREKETİ, KİMLERLE, NEREDEN BAŞLATACAĞIZ ?.
ELDE KALAN CEPHANEYİ VERMİYELİM VE ASKERİN TERHİSİNİNİ DERHAL DURDURALIM...
HİÇ BİR SIFAT VE YETKİ SAHİBİ OLMAKSIZIN ANADOLU'YA GEÇMEK..
DEMEK KESİN KARARINIZI VERDİNİZ ?.
EVET /.. DÜŞMAN, HER GEÇEN GÜN HANÇERİNİ ULUSUMUZUN BAĞRINA BASIYOR...
MUTLAKA ANADOLU'YA GEÇECEĞİM... TOPSUZ, TÜFEKSİZ VE DÜZENLİ BİR ORDUSUZ BÖYLE BİR İŞE GİRİŞMEK BELKİ DELİLİK AMA, BUNUN AKSİNİ İSPATLAMAMIZ GEREKİR
...ŞU BİNALARA BAK... DÜŞMAN BAYRAKLARIYLA DONATILMIŞ.. ANADOLU KAYNIYOR... DAYANILIR GİBİ DEĞİL.
SADRAZAM DAMAT FERİT VE DAHİLİYE NAZIRI...
GÜÇ DURUMDA KALDIK, NAZIRIM SOYDAŞLARIMIZIN, SAMSUN VE DİĞER KARADENİZ İLLERİNDE AZINLIKLARA KARŞI SALDIRMALARI İŞGAL KUVVETLERİNİ HİDDETLENDİRİYOR /..
SOYDAŞLARIMIZIN, NİÇİN SALDIRDIKLARINI ACABA BU GENERALLER BİLİYORLAR MI ?.
PEKİ, AMA NE YAPABİLİRİZ ?. BANA BİR ÖNERİ GETİR
ÖNERİ HAZIR /.. BİR KUMANDAN.. ONA GÖREV VERELİM... TAMAM... HALKI TANIYAN BİR BİRİ...
KİMDİR O ?.
MUSTAFA KEMAL PAŞA, EFENDİM.
FAKAT, ONUN ASİ BİR TARAFI OLDUĞU DA SÖYLENİYOR ?.
KANININ HER ZERRESİNDE TÜRKLÜK OLAN, ÇANAKKALE'NİN UNUTULMAZ KUMANDANI İÇİN, DÜŞMANLAR SÖYLEYEBİLİRLER.

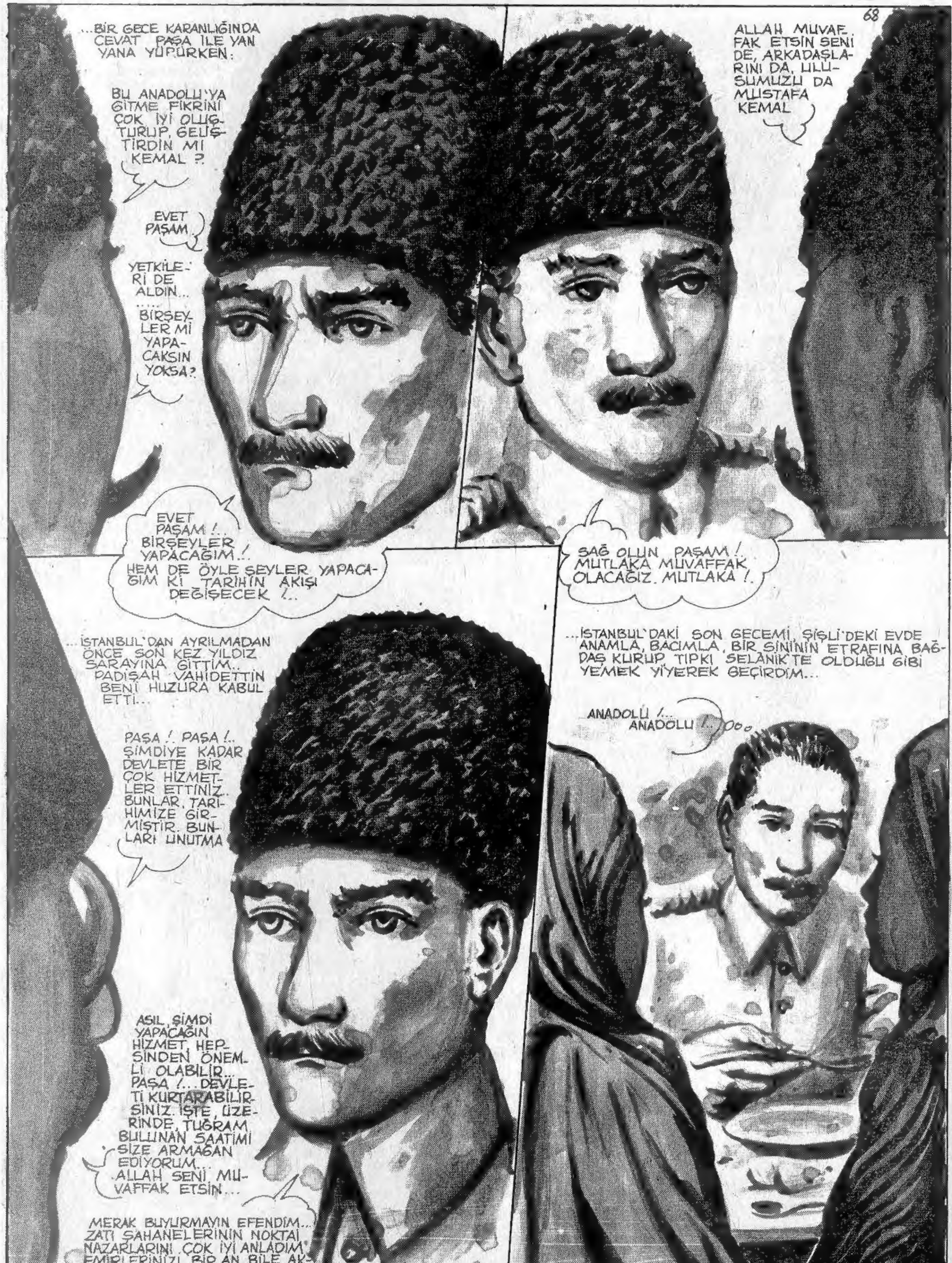
...BİR GECE KARANLIĞINDA CEVAT PAŞA İLE YAN YANA YÜRÜRKEN:
BU ANADOLU'YA GİTME FİKRİNİ ÇOK İYİ OLUŞTURUP, GELİŞTİRDİN Mİ KEMAL ?
EVET PAŞAM
YETKİLERİ DE ALDIN... BİRŞEYLER Mİ YAPACAKSIN YOKSA?
EVET PAŞAM!.. BİRŞEYLER YAPACAĞIM!.. HEM DE ÖYLE ŞEYLER YAPACAĞIM Kİ TARİHİN AKIŞI DEĞİŞECEK !..
68
ALLAH MUVAFFAK ETSİN SENİ DE, ARKADAŞLARINI DA, ULUSUMUZU DA MUSTAFA KEMAL
SAĞ OLUN PAŞAM! MUTLAKA MUVAFFAK OLACAĞIZ. MUTLAKA!.
...İSTANBUL'DAN AYRILMADAN ÖNCE SON KEZ YILDIZ SARAYINA GİTTİM... PADİŞAH VAHİDETTİN BENİ HUZURA KABUL ETTİ...
PAŞA!. PAŞA!.. ŞİMDİYE KADAR DEVLETE BİR ÇOK HİZMETLER ETTİNİZ. BUNLAR TARİHİMİZE GİRMİŞTİR. BUNLARI UNUTMA
ASIL, ŞİMDİ YAPACAĞIN HİZMET, HEPSİNDEN ÖNEMLİ OLABİLİR... PAŞA!... DEVLETİ KURTARABİLİRSİNİZ. İŞTE, ÜZERİNDE TUĞRAM BULUNAN SAATİMİ SİZE ARMAĞAN EDİYORUM. ALLAH SENİ MUVAFFAK ETSİN...
MERAK BUYURMAYIN EFENDİM... ZATI ŞAHANELERİNİN NOKTAİ NAZARLARINI ÇOK İYİ ANLADIM. EMİRLERİNİZİ BİR AN BİLE AKLIMDAN ÇIKARMIYACAĞIMA EMİN OLABİLİRSİNİZ EFENDİM...
...İSTANBUL'DAKİ SON GECEMİ, ŞİŞLİ'DEKİ EVDE ANAMLA, BACIMLA, BİR SİNİNİN ETRAFINA BAĞDAŞ KURUP, TIPKI SELANİK'TE OLDUĞU GİBİ YEMEK YİYEREK GEÇİRDİM...
...ANADOLU!... ANADOLU!... ooo

VIZE EDILMESI
GEREKİYORDU...
HER ŞEYDEN
KUŞKULANAN BU
SAVAŞA GIDEN BIR KUR-
MAY GURUBU GIBI GÖRÜ-
YORLARDI..
ZIN ELLE-
RINDEKI
BELGE-
TAM GÜVEN
BESLEMESI
İNGİLİZ'LERİ
DAHA İLERİ GİT-
AMA
BENIM İÇİN
KUTSAL SAYI-
RE
SAMSUN'A.
LÜK MESA-
LESININ YA-
KILACAĞI
YERE!

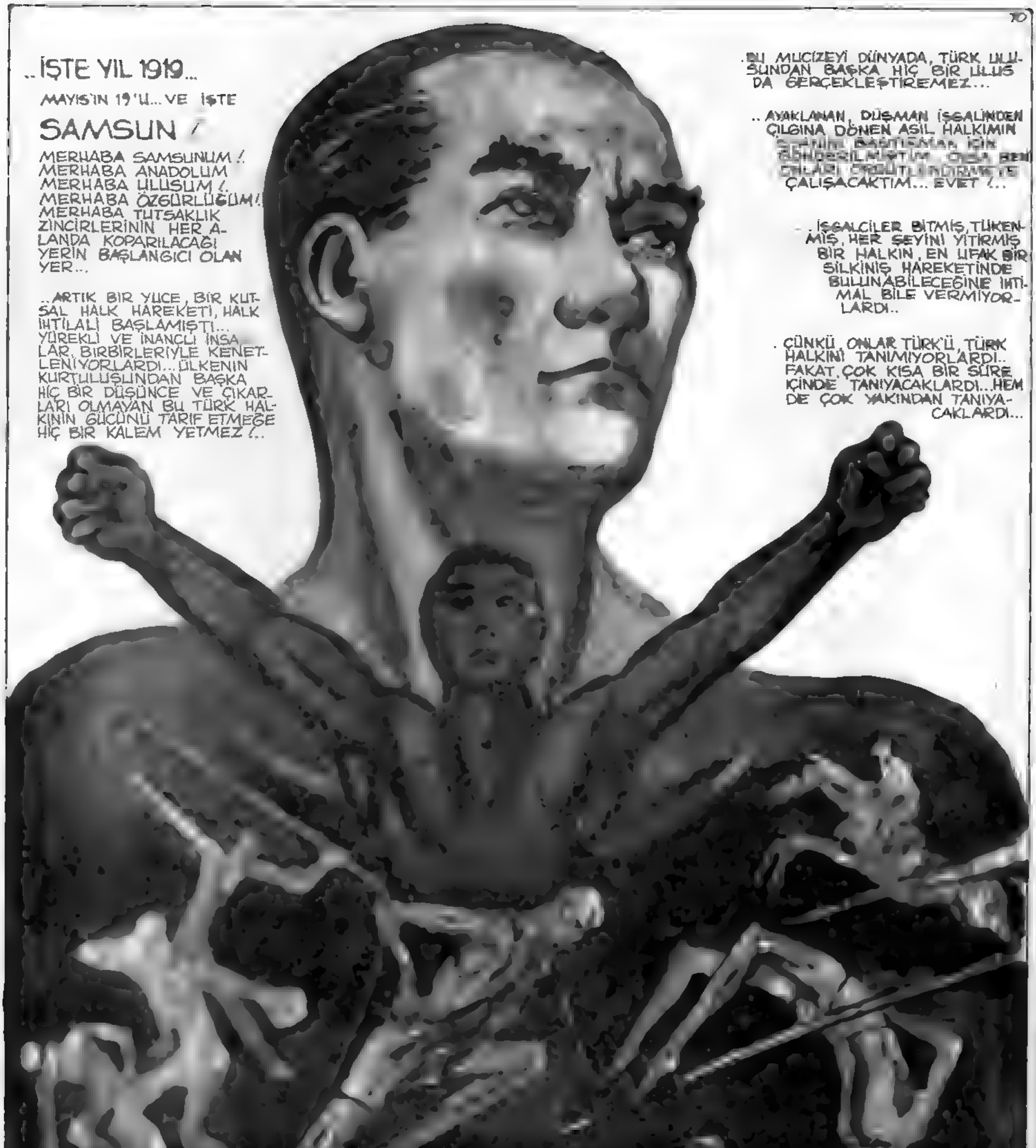
..İŞTE YIL 1919...
MAYIS'IN 19'U... VE İŞTE
SAMSUN !
MERHABA SAMSUNUM ! MERHABA ANADOLUM MERHABA ULUSUM !. MERHABA ÖZGÜRLÜĞÜM ! MERHABA TUTSAKLIK ZİNCİRLERİNİN HER A-LANDA KOPARILACAĞI YERİN BAŞLANGICI OLAN YER...
..ARTIK BİR YÜCE, BİR KUT-SAL HALK HAREKETİ, HALK İHTİLALİ BAŞLAMIŞTI... YÜREKLİ VE İNANÇLI İNSA-LAR, BİRBİRLERİYLE KENET-LENİYORLARDI... ÜLKENİN KURTULUŞUNDAN BAŞKA HİÇ BİR DÜŞÜNCE VE ÇIKAR-LARI OLMAYAN BU TÜRK HAL-KININ GÜCÜNÜ TARİF ETMEĞE HİÇ BİR KALEM YETMEZ !..
10
.BU MUCİZEYİ DÜNYADA, TÜRK ULU-SUNDAN BAŞKA HİÇ BİR ULUS DA GERÇEKLEŞTİREMEZ...
.. AYAKLANAN, DÜŞMAN İŞGALİNDEN ÇILGINA DÖNEN ASİL HALKIMIN ... BASTIRMAK İÇİN GÖNDERİLMİŞTİM... OYSA BEN ONLARI ÖRGÜTLENDİRMEYE ÇALIŞACAKTIM... EVET !...
.. İŞGALCİLER BİTMİŞ, TÜKEN-MİŞ, HER ŞEYİNİ YİTİRMİŞ BİR HALKIN, EN UFAK BİR SİLKİNİŞ HAREKETİNDE BULUNABİLECEĞİNE İHTİ-MAL BİLE VERMİYOR-LARDI..
.ÇÜNKÜ, ONLAR TÜRK'Ü, TÜRK HALKINI TANIMIYORLARDI.. FAKAT, ÇOK KISA BİR SÜRE İÇİNDE TANIYACAKLARDI... HEM DE ÇOK YAKINDAN TANIYA-CAKLARDI...

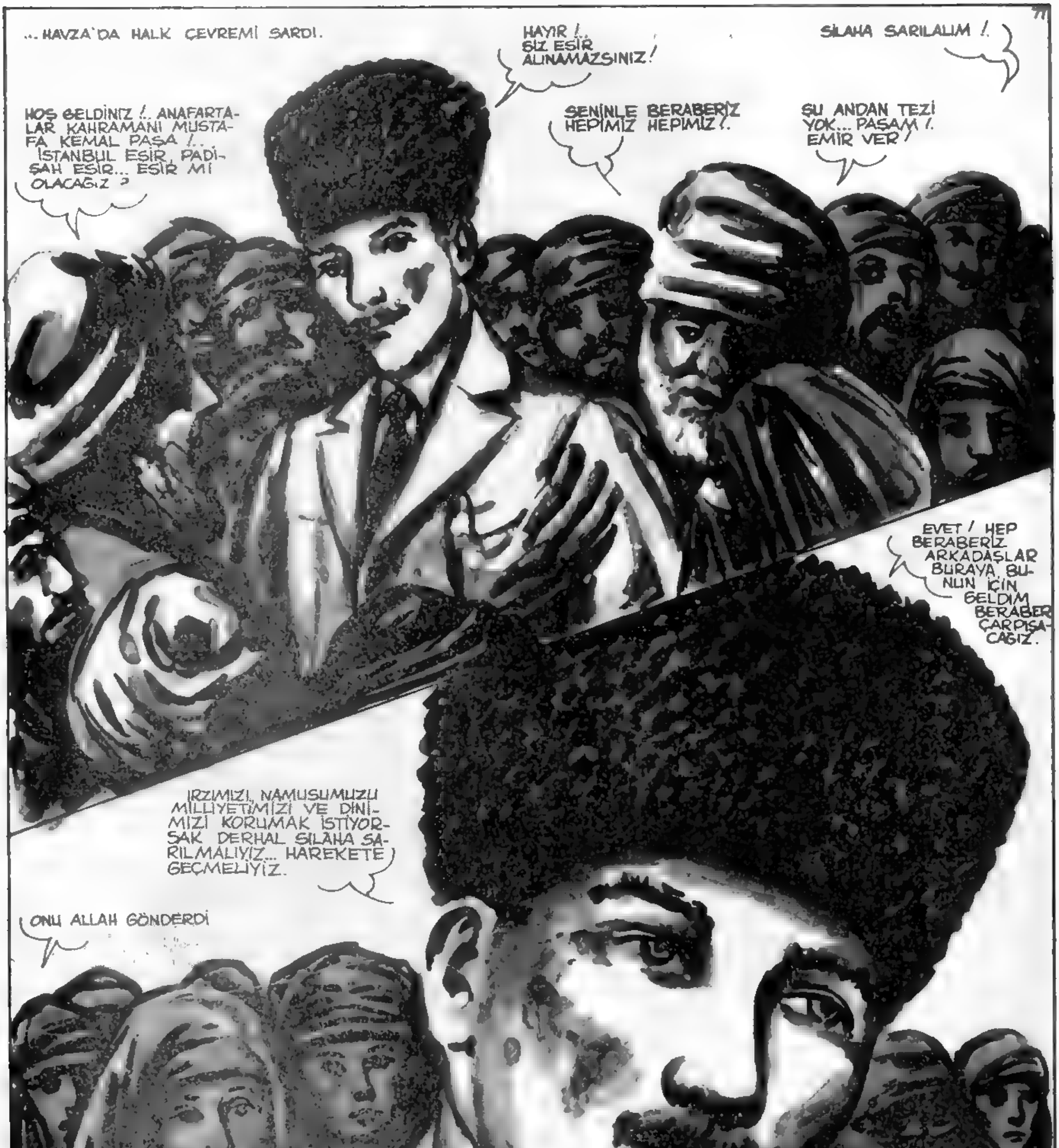

...HAVZA'DA HALK ÇEVREMİ SARDI.
HOŞ GELDİNİZ !.. ANAFARTALAR KAHRAMANI MUSTAFA KEMAL PAŞA !.. İSTANBUL ESİR, PADİŞAH ESİR... ESİR Mİ OLACAĞIZ ?
HAYIR !.. SİZ ESİR ALINAMAZSINIZ !
SENİNLE BERABERİZ HEPİMİZ HEPİMİZ !.
SİLAHA SARILALIM !
ŞU ANDAN TEZİ YOK... PAŞAM !. EMİR VER !
EVET ! HEP BERABERİZ ARKADAŞLAR BURAYA, BUNUN İÇİN GELDİM BERABER ÇARPIŞACAĞIZ.
IRZIMIZI, NAMUSUMUZU MİLLİYETİMİZİ VE DİNİMİZİ KORUMAK İSTİYORSAK DERHAL SILAHA SARILMALIYIZ... HAREKETE GEÇMELİYİZ.
ONU ALLAH GÖNDERDİ
PADİŞAH, DÜŞMANIN DEDİĞİ DIŞINA ÇIKAMAZ... HÜKÛMET HİÇ BİR ŞEY YAPAMIYACAK DURUMDADIR.. ULU BİR ULUSSUNUZ.. NE ESİR OLABİLİRSİNİZ, NE DE ÜLKENİZİ DÜŞMAN ÇİZMELERİ ALTINDA BIRAKABİLİRSİNİZ. BİRLİK OLALIM... BURADAN HAREKETLE AMASYA'YA GEÇİYORUM ANADOLU'YU AYAKLANDIRACAĞIM. .

AMASYA'LILAR !.. PADIŞAH VE HÜKÜMET İTİLAF DEVLETLERİNİN ELİNDE ESİRDİR!
MEMLEKET ELDEN GİTMEK ÜZEREDİR. BU KÖTÜ VAZİYETE ÇARE BULMAK İÇİN SİZİNLE BİRLEŞMEĞE GELDİM..
BERABERİZ
AMASYALI'LAR !.. DÜŞMANLARIMIZIN SAMSUN'DAN YAPACAKLARI HER HANGİ BİR ÇIKARTMA HAREKETİNE KARŞI
DAĞLARA ÇEKİLECEK, VATANIMIZI EN SON KAYASINA ,KADAR SAVUNACAĞIZ
SİLAHA ! SİLAHA !
KARDEŞLE-RİM. GÜN
İSTANBUL İŞ-GAL EDİLMİŞTİR. PADİŞAH ESİRDİR.
ZAPTETMEDEN SİLÂHA SARILALIM !. BİRLEŞELİM !.. SİZLERLE BİR OLMAYA GELDİM...
BÜTÜN ANA-DOLU SİLÂHA SARILIYOR !. HEP BERABER YURDU KURTARALIM DÜŞMAN AMAN VER-MİYOR.

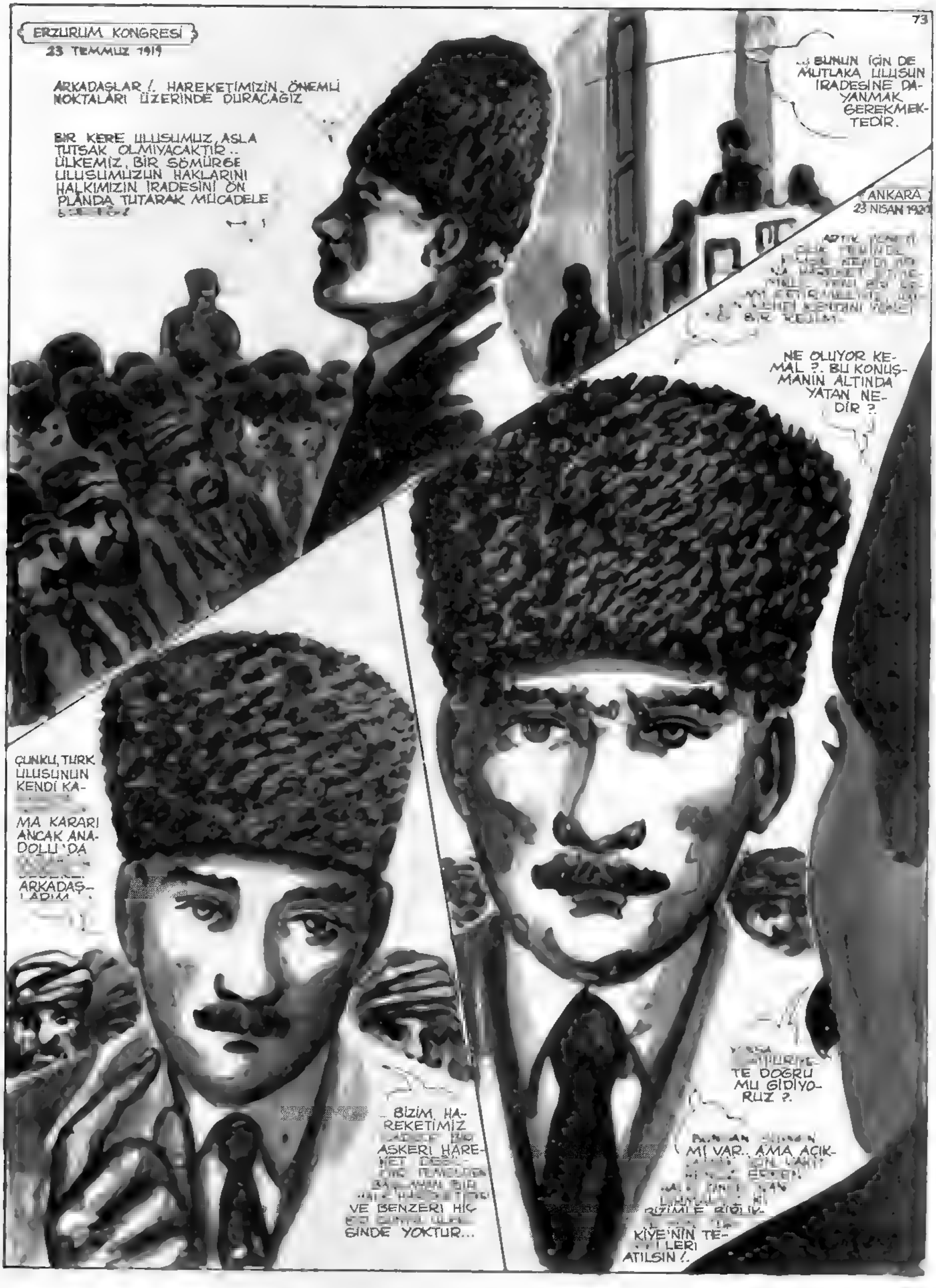
ERZURUM KONGRESİ
23 TEMMUZ 1919
ARKADAŞLAR /. HAREKETİMİZİN ÖNEMLİ NOKTALARI ÜZERİNDE DURACAĞIZ
BİR KERE ULUSUMUZ ASLA TUTSAK OLMIYACAKTIR.. ÜLKEMİZ BİR SÖMÜRGE ULUSUMUZUN HAKLARINI HALKIMIZIN İRADESİNİ ÖN PLANDA TUTARAK MÜCADELE
...BUNUN İÇİN DE MUTLAKA ULUSUN İRADESİNE DAYANMAK GEREKMEKTEDİR.
ANKARA
23 NİSAN 1920
NE OLUYOR KEMAL ?. BU KONUŞMANIN ALTINDA YATAN NEDİR ?
ÇÜNKÜ, TÜRK ULUSUNUN KENDİ KA-
MA KARARI ANCAK ANADOLU'DA
ARKADAŞLARIM
...BİZİM HAREKETİMİZ
ASKERİ HAREKET
VE BENZERİ HİÇ
GİNDE YOKTUR...
TE DOĞRU MU GİDİYORUZ ?.
MI VAR.. AMA AÇIK
KİYE'NİN TE-
LERİ
ATILSIN /.

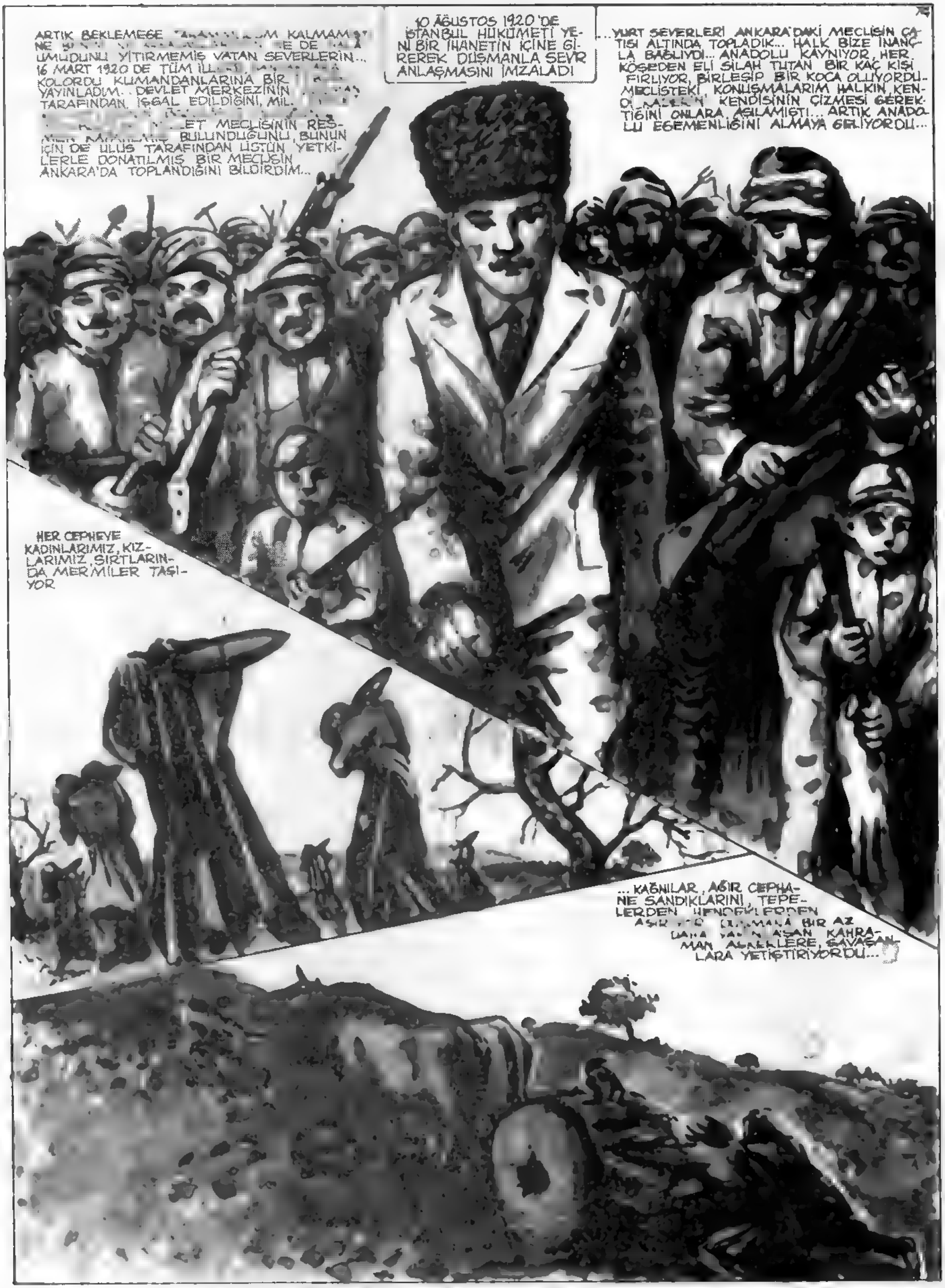
ARTIK BEKLEMEGE ... KALMAMIŞTI
... DE DE ...
UMUDUNU YİTİRMEMİŞ VATAN SEVERLERİN...
16 MART 1920 DE TÜM İL...
KOLORDU KUMANDANLARINA BİR ...
YAYINLADIM.. DEVLET MERKEZİNİN ...
TARAFINDAN İŞGAL EDİLDİĞİNİ, MİL...
...ET MECLİSİNİN RES-
... BULUNDUĞUNU, BUNUN
İÇİN DE ULUS TARAFINDAN ÜSTÜN YETKİ-
LERLE DONATILMIŞ BİR MECLİSİN
ANKARA'DA TOPLANDIĞINI BİLDİRDİM...
10 AĞUSTOS 1920'DE İSTANBUL HÜKÜMETİ YENİ BİR İHANETİN İÇİNE GİREREK DÜŞMANLA SEVR ANLAŞMASINI İMZALADI
...YURT SEVERLERİ ANKARA'DAKİ MECLİSİN ÇATISI ALTINDA TOPLADIK... HALK BİZE İNANÇLA BAĞLIYDI... ANADOLU KAYNIYOR, HER KÖŞEDEN ELİ SİLAH TUTAN BİR KAÇ KİŞİ FIRLIYOR, BİRLEŞİP BİR KOCA OLUYORDU.. MECLİSTEKİ KONUŞMALARIM HALKIN KEN- ... KENDİSİNİN ÇİZMESİ GEREKTİĞİNİ ONLARA AŞILAMIŞTI... ARTIK ANADOLU EGEMENLİĞİNİ ALMAYA GELİYORDU...
HER CEPHEYE KADINLARIMIZ, KIZLARIMIZ, SIRTLARINDA MERMİLER TAŞIYOR
...KAĞNILAR, AĞIR CEPHANE SANDIKLARINI, TEPELERDEN ...
... BİR AZ
... KAHRA-
MAN ...LERE, SAVAŞAN-
LARA YETİŞTİRİYORDU...

RUMAK İÇİNDİR
BATI CEPHE-
MAMIZ.. DÜŞ-
MAN İNÖNÜ'NDE
DI.. İLK ZAFER, KAN
AĞLAYAN MİLLETİMİN
YÜZÜNÜ GÜLDÜRDÜ
BİRDEN... BU SAVAŞLAR
SÜRERKEN BİZ, ANKARA'DA

... 31 MART / 1 NISAN 1921 DE DUŞ-
CETIN BIR
YÖRESIN-
DÜŞMANIN E-
LINE GEÇI-
YORDU
..IŞTE SAKARYA !.. VAHŞI VE ÇIPLAK ARAZI ÜZERINDE YEŞIL BIR ŞERIT GIBI AKAN SAKARYA !..
...DÜŞMAN, BU KEZ ORALARDA TUTU-
SALDI-
RACAKLARI ANI BEKLIYORDU
..KADINLARIMIZ, ÇOCUKLARIMIZ, RENÇBERLERIMIZ, ÇELIK BIR EL GIBI SALDIRDI DÜŞMANA.. DURMADAN..
...TÜM OSMANLI IŞARETLERINI SÖKMÜŞTÜM ÜZERIMDEN ATMIŞTIM. KIRIK KABURGA KEMIĞIM HALÂ SARILIYDI.. BU NEDENLE AT SIRTINDA CEPHELERDE KOŞAMIYOR, ESKI BIR TRENDEN SÖKÜLÜP GETIRILMIŞ BIR KOLTUKTA OTURUYOR
SAKARYA ÜZERINDE KÖPRÜLER KURAN DÜŞMAN, ZAFERDEN EMINDI...
SAKARYA MEYDAN SAVAŞI TAM YIRMI IKI GÜN VE GECE ARALIKSIZ
CEHENNEM GECELERI VE CEHENNEM GÜNLERIYDI ÖLDÜRÜCÜ VE VAHŞI SAVAŞLARIN EN BÜYÜĞÜYDÜ BU..
... ARTIK YÜCE MECLIS'IN ALDIĞI KARARLA BAŞKUMANDANDIM... DÜNYANIN EN UZUN SAVAŞINI HER NE PAHASINA OLURSA OLSUN KAZAN-
BAĞIMSIZLIĞIMIZ IÇIN

SAKARYA MEYDAN SAVAŞI, ANADOLU ULUSAL MÜCADELEMİZİN GERÇEK BİR DÖNÜM NOKTASIDIR. HATT MUDAFAA YOKTUR, SATHI MUDAFA VARDIR. BİZ YALNIZ BULUNDUĞUMUZ YERLERİ DEĞİL, TÜM ÜLKEYİ SAVUNMAĞA MECBURDUK. VATAN TOPRAKLARINDA HER BASTIĞIMIZ YERDE BİR ŞEHİT YATIYORDU...
...LOKOMOTİFLERİ TAHTALARLA ODUNLARLA İŞLETİYORDUK. HALK, MİNARELERDEN ASKERE ÇAĞRILIYORDU... YENİ ERAT, CEPHEYE GİDERKEN, ÖLÜLERİMİZİN SİLAHLARINI ALIP ORDUYA KATILIYORDU
ASKERİMİZ, ŞİMDİ OLANCA GÜCÜ İLE YUNAN ORDUSUNU AMANSIZ BİR ŞEKİLDE İZLİYORDU. BATI ANADOLU KAN VE ATEŞ İÇİNDEYDİ...
YURDU BİR YANG... ...ERİNE ÇEVİREN BU HUNHARLARA SON DERSİ VERMEK ŞART... DENİZE DÖKÜLMELİ VE TARİH BOYUNCA BU DERSİ UNUTMAMALIYDI..

..26 AĞUSTOS 1922'DE, SABAHA KARŞI, GÜNLERDİR UYKU-
BOŞALAN ALLAH ALLAH
SESLERİNİ BASTIRDI...
..GÜN AĞARIRKEN KOCATEPEYE ÇIKTIM.. SAVAŞI
RA'DAKİ ULUSAL MECLİSİMİZ BANA MARE-
ŞALLIK VE GAZİ ÜNVANINI VERDİ.
..MEHMETLERİM, HASANLARIM, HÜSEYİNLERİM
ALİLERİM... FATMALARIM, HATÇELERİM
LAR... HALKIN MECLİSİNİN HÜR EMRİNİ..
HEPSİ İMAN DOLU...
...YÜREKLERİNDE ULUS VE YURT
SEVGİSİNİN YEŞERDİĞİNİ, UMUT
MEŞALESİNİN BİR KEZ DAHA
YANDIĞINI HİSSEDİYORLARDI..
İLERİ
...ASKERİM, AKIYORDU
BIR SEL GİBİ... DÜŞ-
MAN KAÇIYORDU...

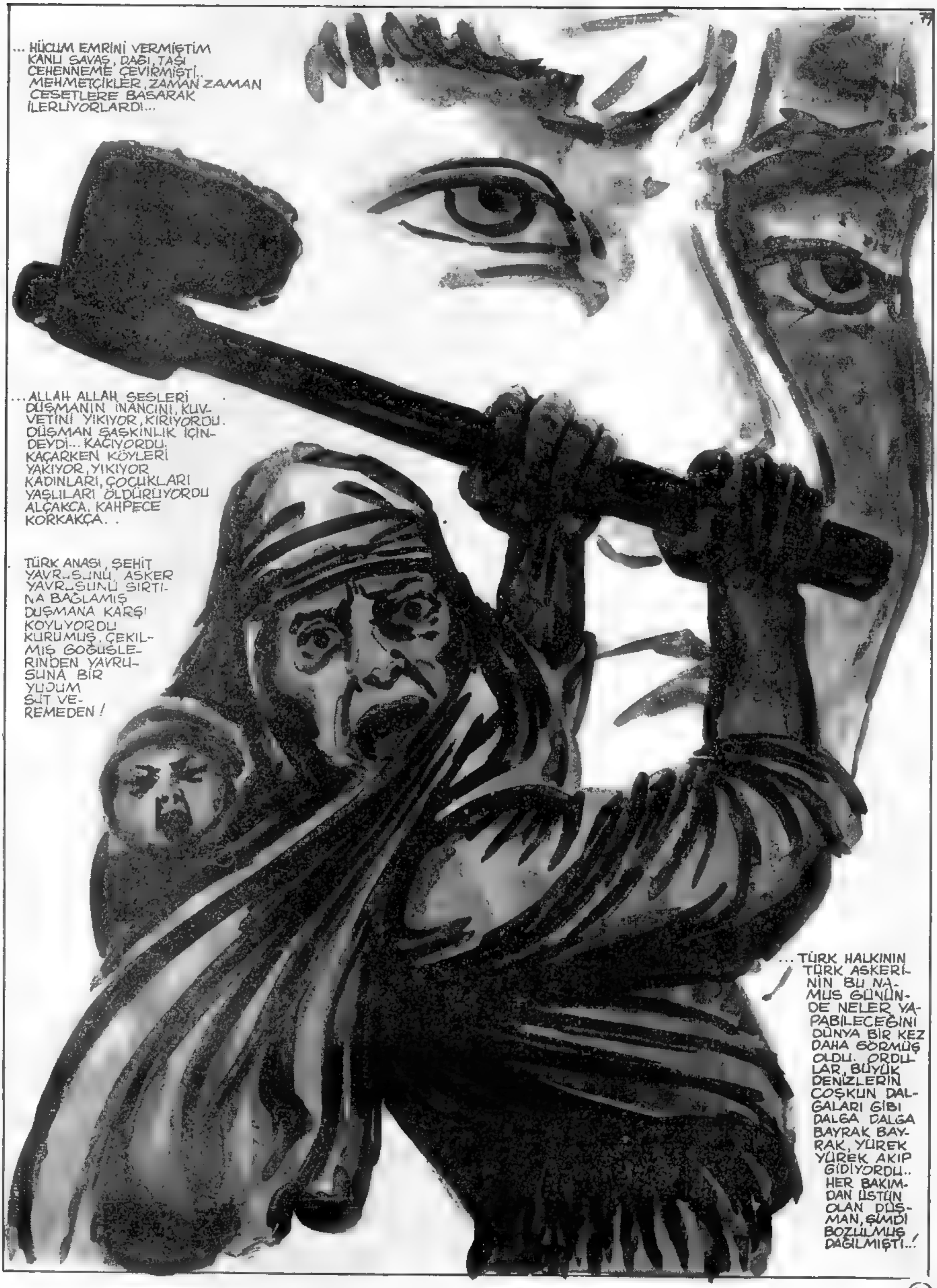
... HÜCUM EMRİNİ VERMİŞTİM KANLI SAVAŞ, DAĞI, TAŞI CEHENNEME ÇEVİRMİŞTİ.. MEHMETÇİKLER, ZAMAN ZAMAN CESETLERE BASARAK İLERLİYORLARDI...
...ALLAH ALLAH SESLERİ DÜŞMANIN İNANCINI, KUVVETİNİ YIKIYOR, KIRIYORDU. DÜŞMAN ŞAŞKINLIK İÇİNDEYDİ... KAÇIYORDU. KAÇARKEN KÖYLERİ YAKIYOR, YIKIYOR KADINLARI, ÇOCUKLARI YAŞLILARI ÖLDÜRÜYORDU ALÇAKCA, KAHPECE KORKAKÇA..
TÜRK ANASI, ŞEHİT YAVRUSUNU, ASKER YAVRUSUNU SIRTINA BAĞLAMIŞ DÜŞMANA KARŞI KOYUYORDU KURUMUŞ, ÇEKİLMİŞ GÖĞÜSLERİNDEN YAVRUSUNA BİR YUDUM SÜT VEREMEDEN!
...TÜRK HALKININ TÜRK ASKERİNİN BU NAMUS GÜNÜNDE NELER YAPABİLECEĞİNİ DÜNYA BİR KEZ DAHA GÖRMÜŞ OLDU. ORDULAR, BÜYÜK DENİZLERİN COŞKUN DALGALARI GİBİ DALGA DALGA BAYRAK BAYRAK, YÜREK YÜREK AKIP GİDİYORDU.. HER BAKIMDAN ÜSTÜN OLAN DÜŞMAN, ŞİMDİ BOZULMUŞ DAĞILMIŞTI..!

BİZ BU ZAFERİ KUTLARKEN GİNSİ BİR DÜŞMAN ELİ İZMİR'İ ATEŞE VERDİ... BU DA HUNHARLI-
SAVAŞ KADAR KORKUNÇ HASAR
BİNLERCE İNSAN EVSİZ, BARKSIZ
YARALARI, HENÜZ SARILMAYAN KAHRAMAN HALKIMIN YÜREĞİNDE YENİ BİR YARA AÇILMIŞTI..
9 EYLÜL 1920'DE İZMİR KURTARILMIŞTI.. HALKIN SEVİNÇ ÇIĞLIKLARIYLA ŞEHRE GİRDİM...
YAŞASIN KEMAL PAŞA
ATILDI YURTTAŞLARIM
SONRA BİR
NİDEN DAL-
BAYRAĞIMIZA GURURLA BAKTIM...
MÜTTEFİKLER, BENİMLE GÖRÜŞMEK ÜZERE BİR HEYET GÖNDERMİŞLERDİ... PAZARLIK ETMEK İSTİYORLARDI...
DALGALANIŞI BANA HIZ VERİ-
DURMAMALI, ÇALIŞMALIYDIM!..
RİNE ASIL
BENİM

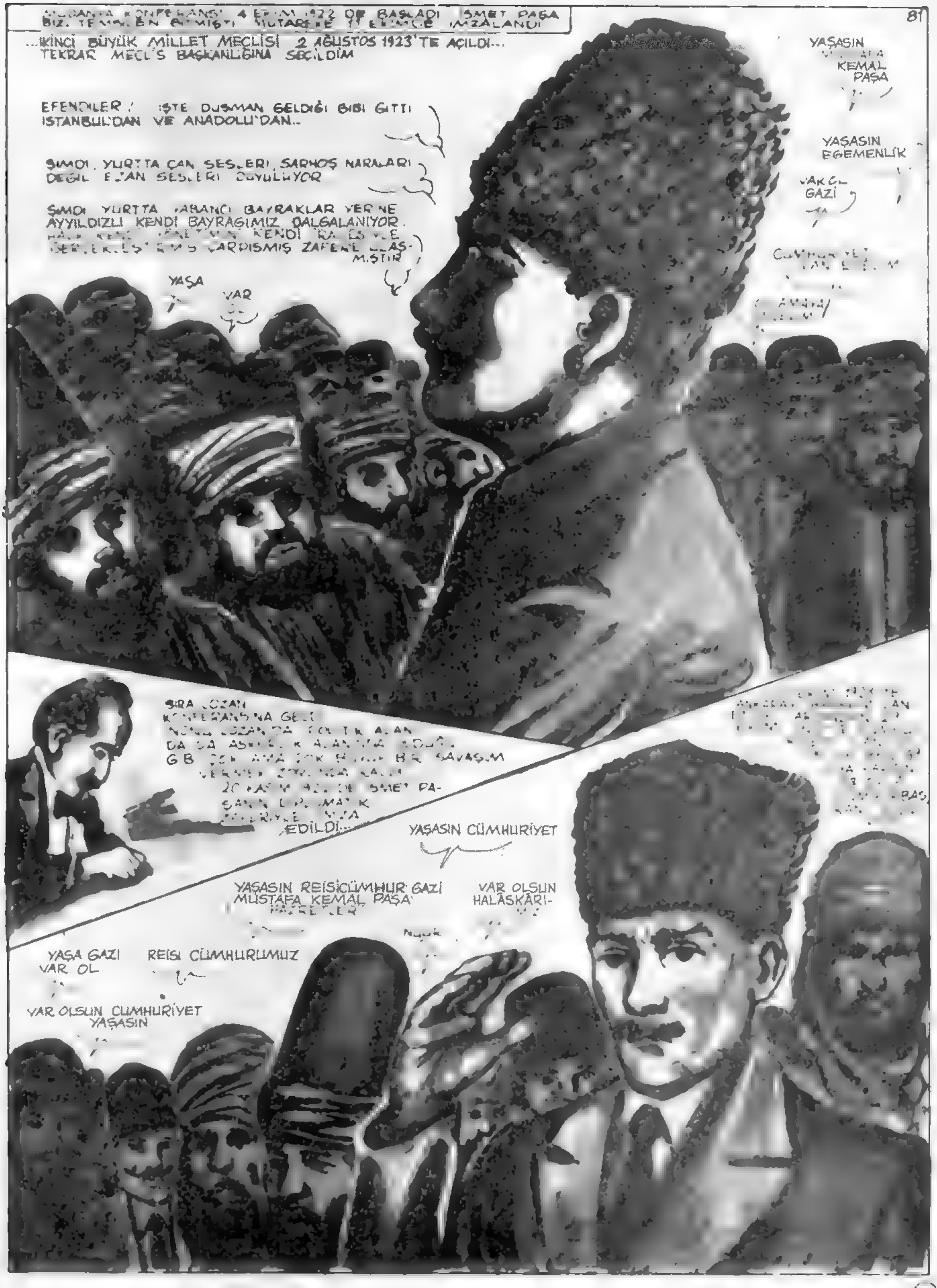

...İKİNCİ BÜYÜK MİLLET MECLİSİ 2 AĞUSTOS 1923'TE AÇILDI... TEKRAR MECLİS BAŞKANLIĞINA SEÇİLDİM
EFENDİLER! İŞTE DÜŞMAN GELDİĞİ GİBİ GİTTİ İSTANBUL'DAN VE ANADOLU'DAN...
ŞİMDİ, YURTTA ÇAN SESLERİ, SARHOŞ NARALARI DEĞİL EZAN SESLERİ DUYULUYOR
ŞİMDİ YURTTA YABANCI BAYRAKLAR YERİNE AYYILDIZLI KENDİ BAYRAĞIMIZ DALGALANIYOR.
YAŞASIN
KEMAL PAŞA
YAŞASIN EGEMENLİK
GAZİ
YAŞA
VAR
SIRA LOZAN KONFERANSINA GELDİ
EDİLDİ...
YAŞASIN CÜMHURİYET
YAŞASIN REİSİCÜMHUR GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞA
VAR OLSUN HALÂSKARI-
YAŞA GAZİ VAR OL
REİSİ CÜMHURUMUZ
VAR OLSUN CUMHURİYET YAŞASIN

82
ŞIMDİ ÜLKEYİ AYDINLIĞA, ESENLİĞE GÖTÜRECEK BİR ÇALIŞMA DÖNEMİNE GİRDİK..
YURTTAŞLARIM!.. TÜRKİYE CUMHURİYETİ, ŞEYHLER DERVİŞLER, TARİKATLER ÜLKESİ OLAMAZ!
VATANDAŞLARIM, YURTTAŞLARIM, BİZ, DEVRİMCİ, CUMHURİYETÇİ HALKÇI, LAİK BİR İNANÇLA SİZİ ÇAĞDAŞ BİR UYGARLIĞA GÖTÜRECEĞİZ
VE SİZİ ÇAĞDAŞ UYGARLIĞIN NİMETLERİNDEN YARARLANDIRACAĞIZ
KAFALARIMIZ DEĞİŞMEDİKÇE YENİ ATILIMLARI GERÇEKLEŞTİREMEYİZ
YAŞASIN ATATURK
YAŞA
...VE YURT GEZİLERİME DEVAM ETTİM.. SAVAŞAN, VEFAKÂR HALKIMA, YÖNETİCİSİYLE KAYNAŞMA, DERTLEŞME MUTLULUĞUNU AŞILADIM HER YERDE...
...1 TEMMUZ 1927'DE İSTANBUL'A DÖNDÜM İLK KEZ.. ESİR OLMAYAN İSTANBUL'A BİZİM OLAN VE BİZİM OLARAK YAŞAM BOYU KALACAK TARİHİ İSTANBUL'A..
...LULAR, YURTTAŞLARIM... HÜR İSTANBULLULAR
VE MUTLUYUM
YAŞASIN

...ÇAĞDAŞ MÜESSESELERİ KURMAK İÇİN KOLLARIMIZI SIVAMALIYDIK VE ÖYLE DE YAPTIK... HALKIN ÜZERİNDEKİ ÇAĞ DIŞI BASKIYI KALDIRDIK. İNSAN, İNSANIN KÖLESİ OLMAMALIYDI... ONA TAPMAMALIYDI..
.TÜRK KADININI HOR GÖRÜLMEKTEN BİR UMACI GİBİ GÖSTERİLMEKTEN KURTARDIK
SANLARI BASKI ALTINDA
LARINA ALET ETTİKÇE ÜLKE
BİZ, HALKIN
ÜZERİNDEKİ TORTUYU KALDIRDIK.
TÜRK KADINI
Lİ GİBİ İNSANLARDAN KAÇMADAN
YAŞAMALIYDI
...ÇAĞDAŞ İNSAN GİYİM KUŞAM VE DAVRANIŞLARIYLA BELLİ OLMALIYDI..
... İŞTE BİZ, BUNU GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN DEVRİMLERE HIZ VERDİK...
..VE TÜM EZİLEN TOPLUMLARA
YOL GÖSTERDİK.!.
..EZİLENLER, EZENLERİ BİR GÜN EZECEKTİR !..

ARILAŞTIRMAK
LATİN HARFLERİNE ÇEVRİLMELİ, BÖYLECE
DA ÖYLE.!
...YURT GEZİLERİMDE BİR ÖĞRETMEN GİBİ
ÖĞRETTİM
OKU
...DİNİMİZ OKUMAYI EMRETTİĞİ HALDE ÇIKARCILAR, HALKI OKUTMUYORLAR, ONLARI, ANLAMLARINI KENDİLERİNİN BİLE BİLMEDİKLERİ ŞEYLERLE UYUTUYOR OYALIYORLARDI..
TÜRK YAZISI ÖĞRENMEYE BAŞLADI..
ERKES
AYDINLIĞA KOŞUYORDU
CAHİLLİĞİN NE YIKIMLAR GETİRDİĞİNİ, HALKIN NELER YİTİRDİĞİNİ TARİHTE DEĞİL, YAKIN ZAMANLARDA GÖRMEDİK Mİ?..

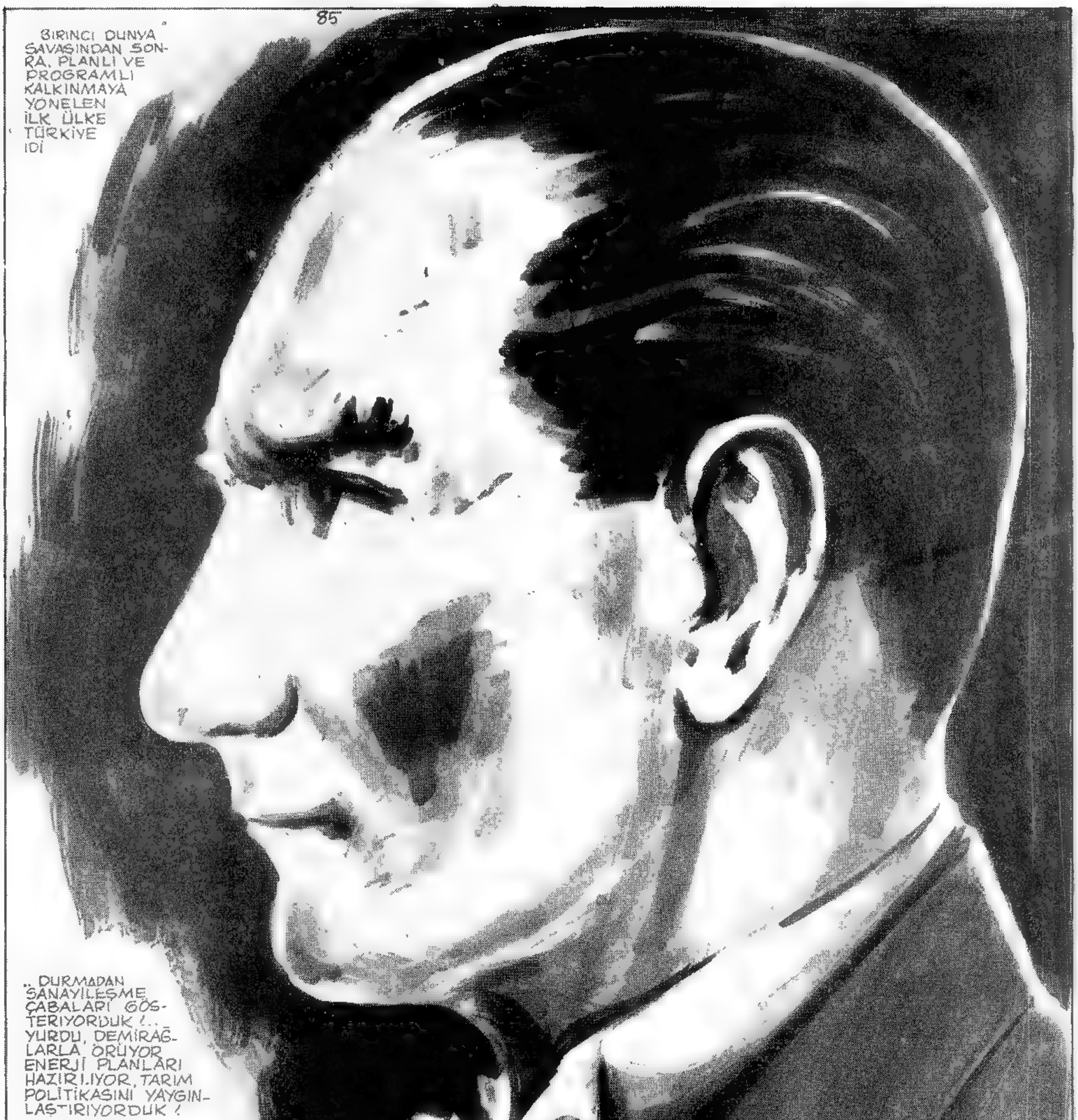
85
BIRINCI DUNYA SAVAŞINDAN SONRA, PLANLI VE PROGRAMLI KALKINMAYA YÖNELEN İLK ÜLKE TÜRKİYE İDİ
.. DURMADAN SANAYİLEŞME ÇABALARI GÖSTERİYORDUK !.. YURDU, DEMİRAĞLARLA ÖRÜYOR ENERJİ PLANLARI HAZIRLIYOR, TARIM POLİTİKASINI YAYGINLAŞTIRIYORDUK !
...OKULLAR AÇIYOR KÖYLÜ, KENTLİ, İŞÇİ MEMUR, ASKER EL ELE ÇALIŞIYOR BİRİMİZ, HEPİMİZ HEPİMİZ, BİRİMİZ İÇİN ÇALIŞALIM DİYORDUK... BİRLİK VE BERABERLİK RUHU TÜRKİYE-'Yİ, GERİ KALMIŞLIĞIN GERİ BIRAKILMIŞLIĞIN ÇENBERİNDEN KURTARIYORDU..
...KARDEŞLİK RUHU HER ŞEYİMİZE EGEMENDİ... BİRBİRİMİZİ KISKANMIYOR, TEŞVİK EDİYORDUK. ÜÇ DOLAR, BİR TÜRK LİRASI KARŞILIĞIYDI. PARAMIZ TÜM DÜNYADA GEÇİYORDU

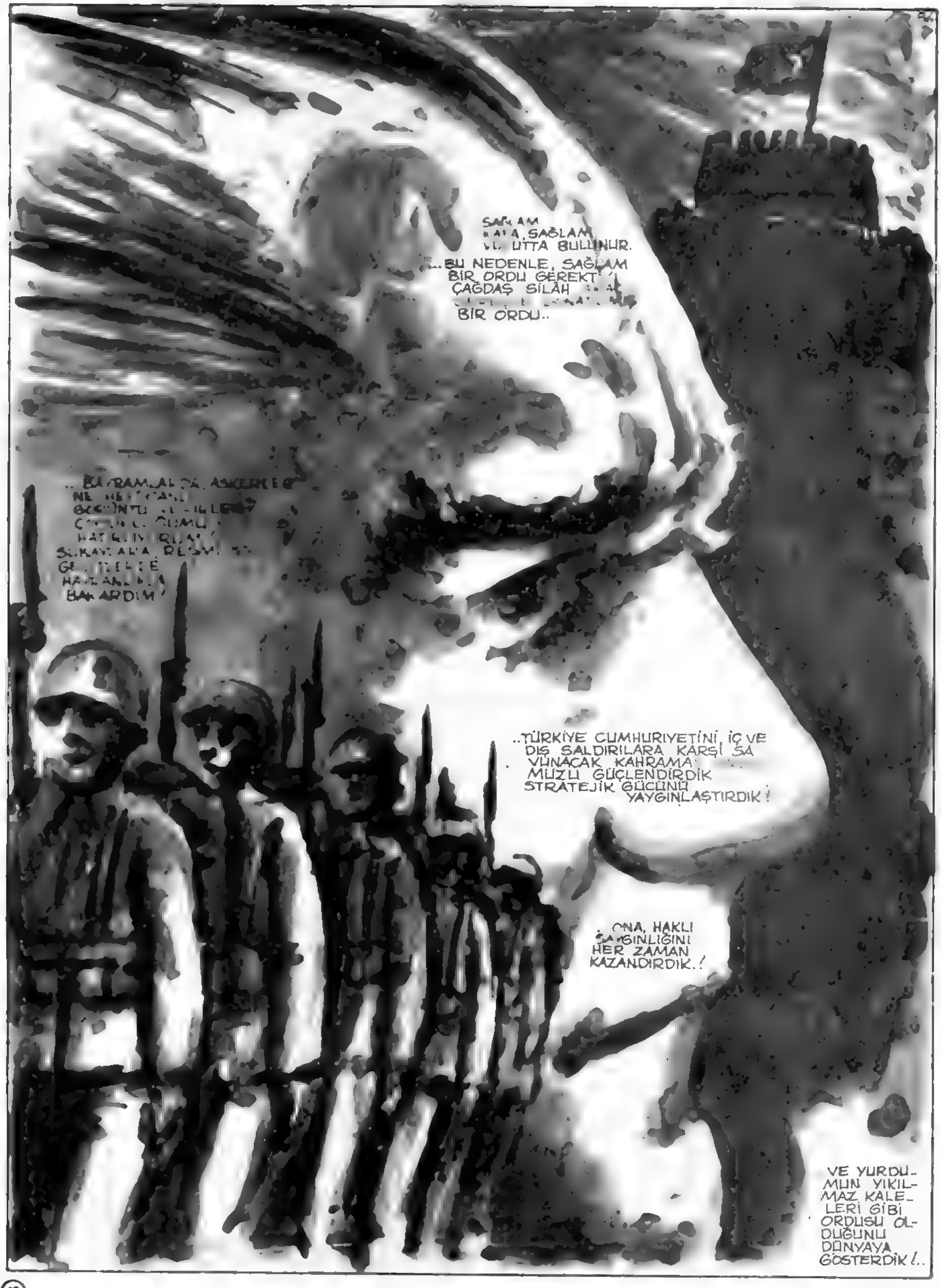
SAĞLAM
..BU NEDENLE, SAĞLAM BİR ORDU GEREKT
ÇAĞDAŞ SİLÂH
BİR ORDU..
..TÜRKİYE CUMHURIYETİNİ İÇ VE DIŞ SALDIRILARA KARŞI SA VUNACAK KAHRAMA MUZU GÜÇLENDİRDİK STRATEJİK GÜCÜNÜ YAYGINLAŞTIRDIK!
..ONA, HAKLI SAYGINLIĞINI HER ZAMAN KAZANDIRDIK.!
VE YURDU-MUN YIKIL-MAZ KALE-LERİ GİBİ ORDUSU OL-DUĞUNU DÜNYAYA GÖSTERDİK!..

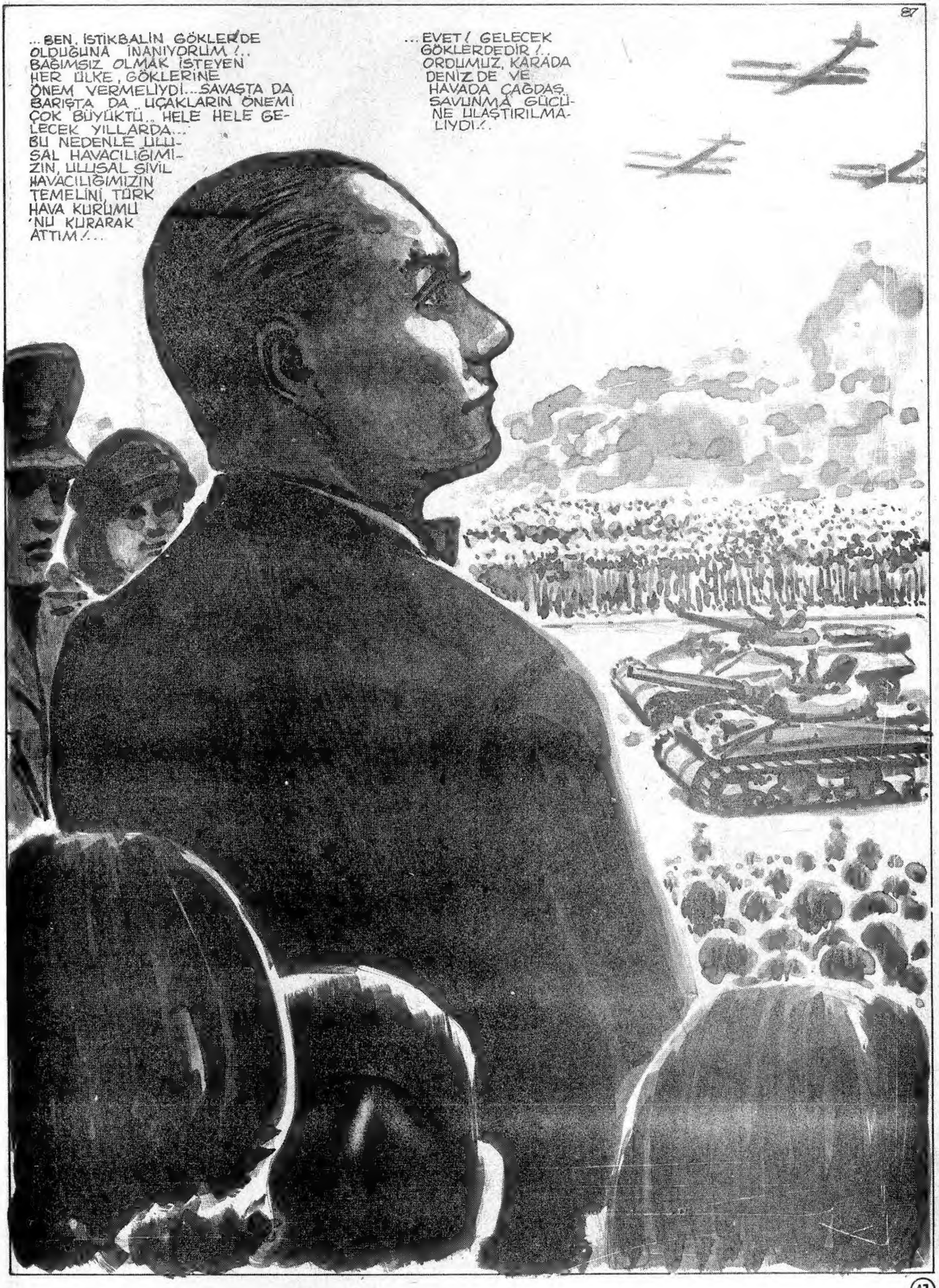
87
...BEN, İSTİKBALİN GÖKLER'DE OLDUĞUNA İNANIYORUM !.. BAĞIMSIZ OLMAK İSTEYEN HER ÜLKE, GÖKLERİNE ÖNEM VERMELİYDİ...SAVAŞTA DA BARIŞTA DA UÇAKLARIN ÖNEMİ ÇOK BÜYÜKTÜ.. HELE HELE GELECEK YILLARDA... BU NEDENLE ULUSAL HAVACILIĞIMIZIN, ULUSAL SİVİL HAVACILIĞIMIZIN TEMELİNİ TÜRK HAVA KURUMU'NU KURARAK ATTIM !...
...EVET ! GELECEK GÖKLERDEDİR !.. ORDUMUZ, KARADA DENİZ'DE VE HAVADA ÇAĞDAŞ SAVUNMA GÜCÜNE ULAŞTIRILMALIYDI !.

88
...TÜRK HALKININ UNUTULMUŞ YETENEKLERİNDEN BİRİ DE GÜZEL SANATLARA OLAN TUTKUNLUĞUDUR!..
...HALKIMIZIN BU DUYGUSU GELİŞTİRİLİP YAYGINLAŞTIRILMALIDIR!..
...DOLMABAHÇE SARAYININ BİR KISMINI RESİM VE HEYKEL MÜZESİ OLARAK AÇTIK... ESKİ YANLIŞ ZİHNİYETTEN GERÇEK ANLAYIŞA DÖNÜŞ İÇİN...
...BEN, TÜRK RUHUNUN TÜRK İNKILAP VE DEVRİM'LERİNİN SANATTA YANSITILMASINI İSTEDİM...
...RESİM, HEYKEL, MÜZİK VE TEMSİL ETTİĞİ RUH GELECEK KUŞAKLARA IŞIK TUTACAK DEĞERDE OLMALI VE SANATLA UĞRAŞAN BU VATAN ÇOCUKLARININ GELİŞMESİNE FIRSAT VERİLMELİDİR!..

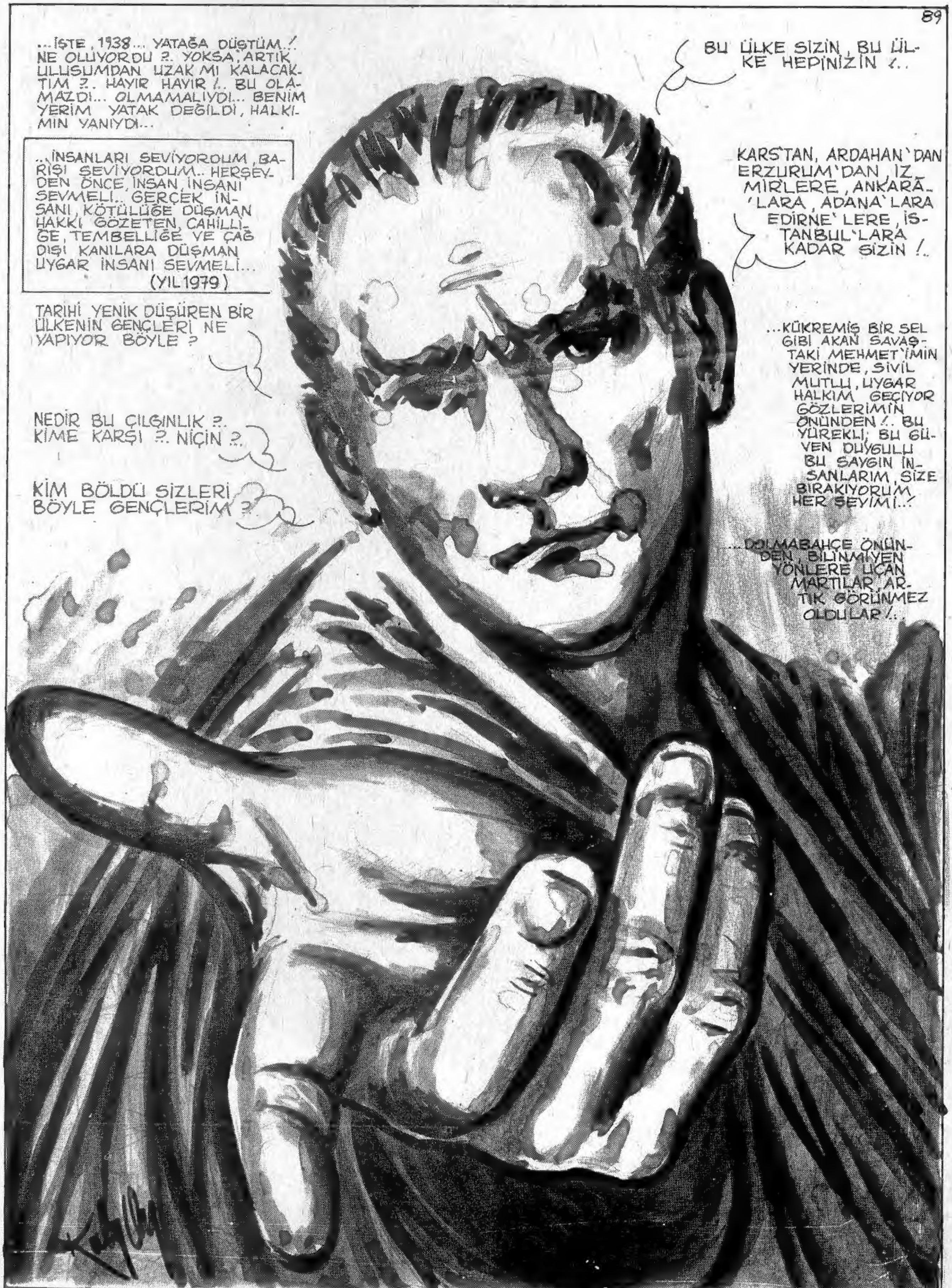
...İŞTE, 1938... YATAĞA DÜŞTÜM /. NE OLUYORDU ?. YOKSA, ARTIK ULUSUMDAN UZAK MI KALACAKTIM ?.. HAYIR HAYIR /.. BU OLAMAZDI... OLMAMALIYDI... BENİM YERİM YATAK DEĞİLDİ, HALKIMIN YANIYDI...
BU ÜLKE SİZİN, BU ÜLKE HEPİNİZİN /..
...İNSANLARI SEVİYORDUM, BARIŞI SEVİYORDUM.. HERŞEYDEN ÖNCE, İNSAN, İNSANI SEVMELİ.. GERÇEK İNSANI, KÖTÜLÜĞE DÜŞMAN HAKKI GÖZETEN, CAHİLLİĞE, TEMBELLİĞE VE ÇAĞ DIŞI KANILARA DÜŞMAN UYGAR İNSANI SEVMELİ... (YIL 1979)
KARS'TAN, ARDAHAN'DAN ERZURUM'DAN, İZMİRLERE, ANKARA'LARA, ADANA'LARA EDİRNE'LERE, İSTANBUL'LARA KADAR SİZİN /..
TARİHİ YENİK DÜŞÜREN BİR ÜLKENİN GENÇLERİ NE YAPIYOR BÖYLE ?
...KÜKREMİŞ BİR SEL GİBİ AKAN SAVAŞTAKİ MEHMET'İMİN YERİNDE, SİVİL MUTLU, UYGAR HALKIM GEÇİYOR GÖZLERİMİN ÖNÜNDEN /.. BU YÜREKLİ, BU GÜVEN DUYGULU BU SAYGIN İNSANLARIM, SİZE BIRAKIYORUM HER ŞEYİMİ../
NEDİR BU ÇILGINLIK ?. KİME KARŞI ?. NİÇİN ?.
KİM BÖLDÜ SİZLERİ BÖYLE GENÇLERİM ?
...DOLMABAHÇE ÖNÜNDEN, BİLİNMEYEN YÖNLERE UÇAN MARTILAR, ARTIK GÖRÜNMEZ OLDULAR /..

...BEDENLER ÖLÜR FİKİRLER YAŞAR !..
...LİDERLER ÖLÜR ESERLERİ DURUR !..
...MUSTAFA KEMAL ÖLÜR TÜRKİYE CUMHURİYETİ SONSUZA DEK PAYİDAR KALIR !..
SON